JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1853. Woensdag 9 November. N°. 89.

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën *met derzelver herhaling* is *zestig duiten* voor *de tijf woorden*, behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Publicatie.

VAN WEGE EN IN NAAM DES KONINGS.

DE GOUVERNEUR-GENERAAL VAN NEDERLANDSCH-INDIE,
Den Raad van Nederlandsch-Indie gehoord;

Allen, die deze zullen zien of hooren lezen, Sálut! *doet te weten*:

dat Hij

In aanmerking nemende, dat art. 61 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in *Nederlandsch Indie*, hetwelk ten deze in verband staat tot het bij art. 1 van staatsblad 1849 No. 5 gewijzigde art. 152 van dat reglement, blijkt, zoo als het ligt, niet genoegzaam te voorzien in de dienst, in geval van afwezigheid, belet of ontstentenis van den prokureur-generaal bij het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie.

Heeft goedgevonden en verstaan;

Krachtens artikel 37 van de algemeene bepalingen van wetgeving voor Nederlandsch Indie, onder nadere goedkeuring des Konings het henoemd art. 61 van het reglement op de regterlijke organisatie en het beleid der justitie in Nederlandsch Indie aan te vullen met de bepaling:

»dat, in geval van langdurige afwezigheid, belet of ontstentenis van den prokureur-generaal, de opdragt der tijdelijke waarneming van diens betrekking aan eenen raadsheer van het hoog-geregtshof van Nederlandsch Indie zal kunnen plaats vinden, niettegenstaande een óf beide advokaten-generaal aanwezig zijn.»

En opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, zal deze alom worden gepubliceerd en geafficheerd, waar zulks te doen gebruikelijk is.

Gelast en beveelt voorts, dat alle hooge en lage kollegien en ambtenaren, justicieren en officieren, ieder voor zoo veel hem aangaat, aan de stipte nakoming dezer de hand zullen houden, zonder eenige oogluiking of aanzien des persoons.

Gegeven te Batavia, den 3den November 1853.

(Staatsblad No. 91.)

DUYMAER VAN TWIST.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.
De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Civiel Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van pensioen, de baas-kuiper bij de specerij-magazijnen te Banda *C. Nierop*.

Eervol, wegens ziekte, onder toekenning van wachtgeld, de klerk, tevens pakhuismeester te Pontianak, *J. C. Twijsel*.

BEVORDERD:

Tot kontroleur der eerste klasse bij het binnenlandsche bestuur in de residentie Palembang, *P. L. van Bloemen Waanders*, thans kontroleur der tweede klasse aldaar.

GOEDGEKEURD.

Dat door den Waarnemenden Chef van den Waterstaat en 's Lands Civiele werken

IS BEVORDERD:

Tot opziener der tweede klasse bij den waterstaat. *J. G. R. de Lavalette*, thans opziener der derde klasse.

IS OVERGEPLAATST:

De opziener der tweede klasse bij den waterstaat *J. C. Heijer*, thans te Samarang, naar de residentie Soerabaya.

MAGTIGING VERLEEND:

Tot uitreiking aan den gepensioneerden officier van gezondheid der eerste klasse *O. Kunhardt*, van eene akte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk op de landen Pamanoekan en Tjiassam, in de assistent-residentie Krawang.

OPGEDRAGEN:

De waarneming der betrekking van algemeenen ontvanger te Samarang, aan *J. N. Lijnis Huffenreuter*, thans hoofdkommies bij den algemeenen ontvanger te Batavia.

Militair Departement.

ONTSLAGEN:

Eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, onder dankbetuiging voor zijne *veelvuldige* en *goede* diensten den lande bewezen en onder toekenning van pensioen, de kolonel titulair der infanterie *T. Poland*.

Eervol, als adjudant van den Gouverneur-Generaal, de luitenant-kolonel der genie *E. C. C. Steinmetz*.

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. Ms. militaire dienst, *onder toekenning van pensioen*, de majoor der infanterie *L. W. Beijerinck*, adjudant van Zyne Hoogheid den kommandant van het indisch leger.

Uit Zr. Ms. militaire dienst, de tweede luitenant der infanterie *F. A. Weijland*.

BENOEMD:

Tot kolonel, chef van den generalen staf van het indisch leger, de luitenant-kolonel der genie *E. C. C. Steinmetz*,

OVERGEPLAATST:

Bij de geneeskundige dienst te Sambas, de officier van gezondheid der tweede klasse *A. H. Thepass*, thans te Sumanap.

Bij de civiele en militaire geneeskundige dienst te Banjoewangie, de officier van gezondheid der derde klasse *J. H. Bruijnis*, thans te fort Erfprins.

GEPLAATST:

Bij het groot militair hospitaal te Samarang, de officier van gezondheid der tweede klasse *F. W. Dolge*, thans te Batavia.

Bij het groot militair hospitaal te Soerabaya, de officier van gezondheid der derde klasse *L. J. de Roock*, onlangs uit Nederland aangekomen.

GOEDGEKEURD,

Dat door het Militair Departement,

ZIJN GEPLAATST:

Bij het 11de bataillon, de eerste luitenant *J. van Pabst*, van verlof uit Nederland teruggekomen, en de tweede luitenant *H. F. van Heemen*; uit Nederland aangekomen, bestemd voor de dienst hier te lande.

ZIJN OVERGEPLAATST:

Bij het 2de bataillon, de tweede luitenant *A. G. F. van Zee*, van het garnizoens-bataillon ter Westkust van Sumatra.

Bij het 7de bataillon, de kapitein *C. Meijer*, van het 2de bataillon.

Bij het 12de bataillon. de tweede luitenant *K. W. H. Coenens*, van het 1ste bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon op Banka, de kapitein *J. G. Paul*, van het 7de bataillon.

De *op non-aktiviteitsstelling* van den eersten luitenant van het 12de bataillon infanterie *J. B. B. Scherrer*, bekend gemaakt in de javasche courant van 5 Oktober 1853 no. 80, is geschied *wegens ziekte*.

Vendutiën.

Op Donderdag 10 November, voor het kommissiehuis van *B. J. Leon*. Zie advertentie No. 1025 en 1026.

Op Vrijdag 11 November, voor de pakhuizen van *Adam & Co.*, door gebr. *Roselje & Co.*

Op Maandag 14 November. te Tana-Abang, voor het huis laatst bewoond door den heer *Reijgers*.

Op Dingsdag 15 November, op Struiswijk voor de woning van den heer *J. O. Wijnmalen*, door gebr. *Roselje en Co.*

Vertrekkende Personen.

L. W. Beijerinck.
E. L. A. G. van der Smissen.

Aangekomen Vreemdelingen.

Van 27 Oct. tot en met 7 Nov. 1853.

Hotel der Nederlanden, *J. Newell*, van de reede. — *H. J. H. Oosthoek*, van idem. — *J. van Leeuwen*. van Batavia. — *Chs. Wiggers*, van Bantam. — *L. D. Buijs*, van idem. — *H. D. Steenveld*, van Soerabaya. — *F. Melchers*, van idem. — *W. van der Plas*, van Melbourn. — *P. van Duyn*, van Rotterdam. — *H. A. A. Niclou*, van idem. — *A. P. E. Gout*, van idem. — *H. B. L. Evers*, van Manilla. — *A. P. Kettin*, van Rotterdam. — *Cobet* en echtgenoot, van 's Hage. — *A. van Offerden*, van Rotterdam. — *S. A. Meijer*, van Port-Philip. — *F. J. Nahmens*, van Port Jackson.

Hotel Wilem II· *A. A. Voorneman*. van Tangeran. — *P. van Walt*, van de reede. — *J. de Puy de Montbrun*, van Palembang. — *R. W. de Haan* en echtgenoot. van Parkan Salak. — *M. Johannes*, van Tagal. — *M. Carapiet*, van Koedoes. — Raden Tomengoong *Aoera Adie Ningrat*, van Magettan. — *F. Scholl*, van Banjermassin. — *G. Werthofsels*, van Buitenzorg. — *G. A. L. de Riveconrt* en echtgenoot, van Samarang. — *F. F. van Thiel*, van idem. — *J. J. de Graaff*, van idem. — *Stödbe*, van Rotterdam. — *Niclou*, van idem.

Marine Hotel. *A. van der Kolff*, van Diemensland. — *C. A. Vreede*, van de reede. — *G. W. E. Moette*, van idem. — *P. H. P. Mellenk*, van Amsterdam. — *P. H. Fromberg*, van idem. — *W. H. Kramer*, van Sijdney. — Ridder *de Steurs* en echtgenoot, van Soerabaya. — J. *Strandgaard*, van Captown. — *J. M. Janzen*, van Sydney. — *C. Spiegelberg*, van Singapore. — *G. J. van der Mey*, van Melbourne. — *G. Mulder*, van Amsterdam. — *D. Grim*, van Melbourne. — *R. van Vierhout*, van de reede. — J. J. *C. Reeder*, uit bet hospitaal. — *W. van Beusechem*. van Samarang. — *M. A. Jasper*, van idem. — *K. Jeekel* en echtgenoot, van Rotterdam.

Rotterdamsch Hotel, *A. Chales*, van Australie. — *A. Bresson*, van Frankrijk. — *P. van Wijhe*, van de reede. — *de Does* en echtgenoot, van Rotterdam. — *P. Stam* en echtgenoot, van idem.

Java Hotel. *K. Lutjes*, van Cheribon. — *D. E. Noltius*. van idem. — *F. H. Schmidt*. van Soerabaya. — *L. J. Wilhelmie*, van Tagal. — *P. van der Ploeg*, van Kangdaughaur. — *James Martin*, van Hongkong. — *A. W. Bruner*. van idem. — *J. van Dijk*, van idem, — *M. van Meddingen*, van Nederland. — *K. Scharten*, van idem. — *J. B. Mulder*, van idem. — *C. L. van der Voort*, van idem. — *A. N. Rietbergh*, van Nederland.

Batavia Hotel. W. *E. Palm*, van Bantam. — *von Schauroth*, van Weltevreden. — *Appel*, van Liverpool.

Advertentiën.

Getrouwd:

J. A. MAIJ
met
A. C. A. C. VAN PRAAG.

WANAIJASSA, (Assistent-Residentie KRAWANG)
28 *October* 1853. (1027)

Overleden *D. L. Baumgardt*, oud 51 jaren, geliefde echtgenoot van
(1016) A. A. BAUMGARDT, *Bőhl.*

Ontijdig bevallen van eenen ZOON, die na de geboorte overleed. *E. Schultze, Berretti.*
BATAVIA, *den* 27 *October* 1853. (1012)

Overleden het jongste kindje van Dr. *A. L. Gastman*- en *E. Gastman, Krieger*.
HERWIJNEN. 3 *November* 1853. (1016)

Commissiehuis van *B. J. Leon*.
Bazaar Senin.

Op de Vendutie van Donderdag den 10 November 1853 zal mede à tout prix verkocht worden een Factuur fijn wit Hamden Katoen, Dames Kleedjes, een groote partij Neiges, zullende deze goederen in kleine koopjes verkocht worden.
Alles van heden af te bezigtigen. (1026)

Commissiehuis van *B. J. Leon*.
Bazaar Senin

Vendutie op Donderdag den 10 November 1853 van goede Wagen en Bendie Paarden, Wagens en Bendies. waaronder één zoo goed als nieuw met Engelsche Veeren en Oliebussen, uit de Fabriek van *Denninghoff*, drie Toko-kasten, een partij gekleurd Marokijn Leder, Zijde Heeren Hals- en Zakdoeken. En tot sluiting á tout prix wegens vertrek van eenen zeer netten inboedel, bestaande uit Kasten, Tafels, Stoelen. Hang- en Tafellampen, Speeltafeltjes, enz. (1025)

COMMISSIEHUIS
MEESTER CORNELIS.

Vendutie op de Bazaar te Bekassie op Zaturdag den 13 dezer van Paarden, Lijnwaden, Porcelein, en andere goederen meer. (1004)

Vendutie
op *Woensdag*, 16 *November* 1853.

Voor het Commissiehuis van *John Pryce & Co.* à 4 pCt. Vendusalaris van eene groote partij beschadigde Lijnwaden en van eene factuur Champagne op heele en halve flesschen. (1054)

EENE EDELE VORSTIN. (*vervolg*)

»Ziedaar,'' zeide de hertog tegen zijne vrouw; gij ziet dat het beleg met kracht doorgezet is. Het drukken der handen was de opeisching, de kusjes waren de kanonskogels, en de teedere blikken waren de bommen. Reken er op, dat de storm niet lang uitgesteld zal worden. Luister, beste vrouw. mijn hart wordt verteederd, wanneer ik bedenk dat wij, in onze jeugd, ook een lang uitstel zeer onaangenaam vonden.''

»Laat de trommels dan de opeisching slaan, en laat ons onze vlag toonen!'' zeide de hertogin, terwijl zij haren arm om den hals van haren gemaal sloeg, en zijnen mond met een kusje deed zwijgen. Toen vroeg de hertog haar schertsend: »maar welke vlag zal het zijn?''

Hierop riepen de beide jonge meisjes eenparig uit: »de witte! genadige heer. de witte vlag!''

De hertogin kon zich niet onthouden hartelijk te lagchen, en de hertog beval terstond aan eenen bediende, om op den toren te klimmen en een witten zakdoek te binden om den nek van een der steenen leeuwen. Vervolgens verliet hij het vertrek om zich deftiger te kleeden, ten einde de komst der jonkers af te wachten. Hij gaf tevens bevel dat al de heeren en dames van het hof bij deze ontmoeting zouden tegenwoordig zijn. Onderwijl vroeg lief Doortje aan de beide meisjes, van waar zij de ringen hadden gekregen, die zij aan hare minnaars hadden geschonken in ruiling voor de hunne. Agnes antwoordde hierop:

»Genadige vrouwe! Wij zijn slechts arme weezen, en bezitten niets dan de kleine gouden ringen, die wij van onze overledene moeders geërfd hebben; en van deze wilden en konden wij geen afstand doen. Wij hebben daarom beloofd om van ons spaargeld ringen te koopen, en die bij de eene of andere gelegenheid aan onze minnaars ter hand te stellen.''

»In dat geval,'' zeide de hertogin, »zijt gij maar ten halve verloofd, en dan is er gelukkig nog tijd om u nader te dien aanzien te beraden.'' Evenwel, de hertogin prees de beide jonge meisjes. dat zij niet zoo ligtvaardig afstand gedaan hadden van de kleinooden harer moeders. Zij gaf haar den raad om nog te wachten, daar het toch ligt mogelijk was dat zij of hare minnaars van gedachten veranderden. Deze woorden veroorzaakten groote ongerustheid aan de beide juffers, die meenden dat de zaak daardoor op de lange baan zou geschoven worden. Zij begonnen bitter te schreijen, en smeekten de hertogin om niet aldus te handelen, maar hare toestemming te geven; »want,'' voegde zij er zeer openhartig bij, »wij zijn arme meisjes, en wanneer onze jonkers eens van gevoelen mogten veranderen, zouden wij niet zoo gaauw andere minnaars hebben.''

»Dat zou zulk een groot ongeluk niet zijn,'' antwoordde de hertogin; ik zou spoedig genoeg andere echtgenooten voor u vinden.'' Hierop wendde zij zich tot hare oude minne, die zich ook in het zelfde vertrek bevond. en zeide: »ach, goede minne, welke een ongelukkig leven leidt toch eene vorstin! Hadde ik slechts een eerlijk burger gehuwd, dan zou ik mij thans nergens over behoeven te bekommeren, dan over mijn huishouden en mijne kinderen; ik zou mij zonder zorg ter ruste begeven en geslapen hebben, en met vermaak weder ontwaakt zijn; maar in mijne positie is alles omgekeerd. Helaas, wanneer mijne andere staatsjuffers hier komen en vernemen dat deze twee dwaze meisjes reeds verloofd zijn, dan zullen zij allen jaloersch worden, en dan zal ik ze naar alle huwelijksfeesten in het hertogdom moeten zenden om op die wijs echtgenooten op te doen.''

Hierop liet zij door hare minne haar juweeldoosje halen, opende het en gaf aan ieder der beide jonge meisjes een prachtigen ring, dien zij aan hare minnaars mogten ter hand stellen, en dus van haren kant de vroeger afgelegde gelofte bezegelen; maar onder voorwaarde dat zij ze niet zouden afgeven, voor dat de hertogin haar daartoe een wenk met den zakdoek gaf.

Middelerwijl was de hertog weder in het vertrek zijner gemálin gekomen, vergezeld van den opperkamerheer, al de heeren van het hof en de twaalf overige

Avec l'autorisation de M. le resident, le Sieur *A. Pottier*, exrégisseur général du Théâtre, a l'honneur d'informer le public qu'ayant à sa disposition un appareil de *Fantastasmagorie* arrivé tout recemment de Paris et sortant du cabinet de physique de M. *Charles Chevalier*, l'un des meilleurs opticiens de France, il se propose de donner incessamment des séances de

FANTASMAGORIE AMUSANTE.

La première séance aura lieu le Lundi 5 Décembre prochain, jour de la St. NICOLAS, dans une salle construite à cet effet, chez Messieurs *Leroux & Berne* à Noordwijk.

Une nouvelle annonce donnera de plus complets détails. (1042)

GRAS-BOTER.

Per het schip *Rotterdam*, kapitein *Vis*, Versche Provisiën. Hammen, Kaas, enz., enz. ontvingen de ondergeteekenden.

(1053) VAUPEL & Co.

MANILLA SIGAREN No. 5.

Verkrijgbaar bij

(1044) D. N. BUIJS & Co.

VERSCHE KLAPPEROLIJ.

Verkrijgbaar bij

(1045) D. N. BUIJS & Co.

De bekende **Fancy Biscuits** in **Figuren** zijn wederom ontvangen bij

(1019) S. B. VAN KLEEFF & Co.

Bij de Ondergeteekenden in Commissie ontvangen:

VERSCHE EUR. TUINZADEN.

(1023) JOHN PRYCE & Co.

Puike Gouverneur Sigaren in halve en kwart kistjes. Hollandsch Bier in vaten van vier en twee dozijn flesschen te bekomen bij

JACOMETTI & LANDBERG.

BATAVIA, 4 *November* 1853. (1015)

Wij verkopen steeds:

Marcobrunner 1846.

Rijnwijn.

(1020) S. B. VAN KLEEFF & Co.

Assortiment de Lorgnons et Lunettes pour miope et vue faible, garniture argent, argent doré et écaille. Conserves à 4 verres bleus.

(1032) A. PONS.

VERSCHE EN GEDROOGDE PROVISIEN.
S. B. VAN KLEEFF & Co.
Passer Pisang.

Per de Stad Nijmegen, kapt. *Mellink*,

Ontvangen wij:	
Puike grasboter.	Smirna Rozijnen.
Haring in stopflesschen.	Zantische Krenten.
Ansjovis in stopflesschen.	*Zoetemelksche Kaas.*
Ketting en pekel saucijs.	Edammer Kaas.
Saucijs de bologne.	*Valken Bier zeer goedkoop.*
Ossenhaas in Reuzel.	*Hammen.*
	Rolpens. (1018)

Soieries nouvelles, Jaconets dessins nouveaux, Tricots fantaisie á *f* 13 — le Pantalon.

(1031) A. PONS, *Sluisbrug.*

Behangselpapier,

Verkrijgbaar bij

(1035) GEBR. ROSELJE & CO.

SCHILPAD SOEP EN SCHILPAD BEAFSTEAK

In de Stads-Herberg te *Batavia*, op Donderdag den 10den dezer. (1038)

TE KOOP

Eene obligatie, groot *f* 11,000, ten laste van *M. A. Bischols*, te bevragen bij

(1028) E. S. VOUTE, *Makelaar.*

TE KOOP OF TE HUUR.

Het Huis op Noordwijk, laatst bewoond door den heer *J. Schill*, te bevragen bij

(1024) TH. F. SCHILL.

Te Koop of te Huur

Het huis van den predikant *van Hengel*, op Struiswijk, tegen Januarij a. (1050)

TE HUUR

Op billijke voorwaarden het groote Heeren huis te Assem met stalling, bijgebouwen en bloemtuin. Adres bij den kapitein der Chinezen

(1039) TAN KAMLONG, *Aan de groote rivier.*

PUBLIEKE VERHURING,

Der landen *Kedaun* en *Selapadjang* op Donderdag den 17 November 1853, des ochtends ten 10 ure ten kantore van

(1022) J. R. KLEIJN, *Notaris.*

TE HUUR

Het Huis staande op den weg van Tana-Abang, laatst bewoond door den heer *Riess*, te bevragen bij

(1013) T. DE SOUSA.

TE HUUR

Een aangenaam gelegen huis op Meester Cornelis

(1041) P. VAN HENGST.

TE HUUR

Het Huis staande bij Djambatan-Boesoek, laatst bewoond door den heer *Gijsbers*, te bevragen bij

(1014) T. DE SOUSA.

VERHUISD.

Van Tana Abang naar laan Berendregt, van Molenvliet het tweede huis links.

(1040) REIJGERS.

In leen te bekomen,
f 10,000,—

Onder eerste verband van vaste goederen.

Adres de Heeren *van Haren Noman & Kolff* alhier.

BATAVIA, 5 *November* 1853. (1021)

---

f 30,000,—

In leen te bekomen, tegen 7 procent, op eerste hypotheek, te bevragen bij den heer *H. Volmer*, qq. (1034)

B. Kopersmit & Co, te Samarang, zijn generale gemagtigden van

(1037) F. O. MARSHALL.

Wissels op *Londen.*

bij

(927) MORGAN, MELBOURN & Co.

Wissels op *Nederland.*

bij

(921) B. SANIER, SUERMONDT & Co.

Wissels op *Nederland*

bij

(878) DE WEERDT, RUYL & Co.

De Heer *G. Warnar* is gevolmagtigde van.

Mevr: de Wed., WOESTHOFF.

(1043) geb: *Schoonhe*

Visitekaartjes á *f* 8,— per 100 stuk

Worden volgens alle Modellen vervaardigd ter *Lithographie* van *H. M. van Dorp* te Batavia. (10

Passage naar Nederland met het snelzeilend schip *Noord*, kapitein *H. R. Ruhaak*, voerende een zeer bekwamen doctor; in het bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Adres te Soerabaya bij den gezagvoerder en de Heeren *Fraser, Eaton & Co.*, en hier bij

(1052) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 Nov. 1853.

Passage naar Nederland wordt aangeboden met het snelzeilend, voor passagiers uitmuntend ingerigt fregatschip *A. R. Falck*, kapitein *van Duivenbooden*, voerende een bekwaam doctor, tegen het einde van deze maand te vertrekken.

Adres te Tagal bij den gezagvoerder en alhier bij *de Agenten*,

(1051) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 9 Nov. 1853.

Passage naar Nederland, per het snelzeilend Barkschip *Jacoba*, gevoerd door *F. J. Bouwse Wils*, om spoedig te vertrekken.

Adres bij

(1036) DE WEERDT, RUYL Co.

Passage naar Nederland wordt aangeboden met het Nederlandsch fregatschip *Jupiter*, kapitein *van der Meij*, voorzien van zeer ruime en uitmuntende inrigtingen voor groote familien en afzonderlijke personen en voert een bekwamen dokter; dit schip zal te Pasoeroean beladen worden om vermoedelijk tegen het begin des volgenden jaars de te huis reize te aanvaarden. Adres bij den gezagvoerder en de agenten te Batavia.

(1047) HAAGER & SCHUURMAN.

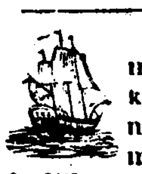

Passage naar Nederland wordt aangeboden met het Nederlandsch fregatschip *Amphitrite*, kapitein *Grim*; dit schip voert eenen geëxamineerden dokter en heeft zeer ruime en uitmuntende inrigtingen voor familien en afzonderlijke personen, zal te Soerabaya en in den Oosthoek beladen worden om vermoedelijk tegen het begin van het aanstaande jaar de te huis reize te aanvaarden. Adres bij den gezagvoerder en bij de agenten te Batavia.

(1048) HAAGER & SCHUURMAN.

Voor passagiers naar Samarang, Soerabaya en Pasaroean, is tot het midden dezer maand gelegenheid met de Nederl. fregatschepen *Jupiter*, kapitein van den Meij en *Amphitrite* kapitein *Grim*. Adres bij den gezagvoerder of bij de agenten.

(1049) HAAGER & SCHUURMAN.

Pro deo.

TWEEDE OPROEPING.

In den jare 1800 drie en vijftig, den vierden November, ten verzoeke van Mr. *Herman Agatho des Amorie van der Hoeven*, Advocaat en Procureur bij den Raad van Justitie te Samarang en aldaar woonachtig, ten dezen handelende namens *Johan Herman Samuelsz*, klerk op het Policiekantoor te Samarang, en wonende aldaar, uit krachtens het daartoe door den Raad van Justitie te Samarang ter teregtzitting van den 2 November jl. verleende verlof.

Heb ik, *Petrus Jacobus Neyhoff*, deurwaarder bij den Raad van Justitie te Samarang en wonende aldaar

Voor de tweede maal

Gedagvaard

Jan Coenraad Bergman, laatst gewoond hebbende te Samarang, doch wiens tegenwoordig beroep en woonplaats zijn onbekend, mitsdien exploit doende bij aanplakking aan de hoofddeur der gehoorzaal van den Raad van Justitie voornoemd.

Omme op Woensdag den vijftienden Februarij 1800 vier en vijftig, des voormiddags ten negen ure, bij vooraafgestelden Procureur te verschijnen ter openbare teregtzitting van den Raad van Justitie te Samarang gehouden wordende in het daartoe bestemde locaal binnen dezelve stad;

---

staatsjuffers. De minnaars hadden onderwijl al dien tijd op het uitkijk gestaan, geenszins vermoedende dat de zaken reeds zoo ver gevorderd waren. Zoodra zij de lang verwachte witte vlag ontdekten, gehoorzaamden zij aan dit teeken, en stonden weldra digt bij de poort van het kasteel, ten einde op eene gunstige gelegenheid te wachten om hunne verloofden te zien. De hertog bemerkte zulks, en opende het venster, waarna hij de wachthebbende soldaten toeriep: »pakt die beide kerels, en brengt ze in het wachthuis tot nader order!"

Agnes en Marie waren hierdoor hevig geschrikt; de hertog troostte ze echter met deze woorden: »dit is alleen om uwentwil; haast u nu om u behoorlijk te kleeden: gij hebt nog uwe daagsche kleeren aan, en gij behoort bij deze gelegenheid toch sierlijk voor den dag te komen."

De meisjes begaven zich vol vreugde in groote haast naar hare kamers, terwijl de hertogin haar twee andere juffers achterna zond, om haar in de bezigheden van het toilet de behulpzame hand te bieden. Zij keerden spoedig terug, en ieder der beide meisjes droeg nu de bruidskrans, die nog aan hare moeder toebehoord had.

Toen liet de hertog de beide jonkers uit het wachthuis halen, en in zijne tegenwoordigheid voeren. Zij waren niet weinig verlegen, toen zij de kamer binnen traden, en daar zulk een aanzienlijk gezelschap vergaderd vonden; vooral toen de hertog hun de volgende vragen deed:

»Hoe heet gij? Hebt gij paspoorten? Wat wilt gij hier?"

De jonge lieden draaiden verlegen hunne mutsen in de hand om; eerst keken zij naar de voorwerpen hunner genegenheid en toen naar de beide vorstelijke personen, maar zij konden geen woord uiten, en zagen er eigenlijk zeer onnoozel uit.

»Nu!" zeide de hertog; »nog nooit in mijn leven heb ik zulke onnoozele halzen ontmoet. Mijne bezittingen zullen zich weldra tot Oppeln uitstrekken, en dan kunt gij beide zeer goed als grenspalen dienen. Kunt gij geen van beide ja of neen zeggen? Antwoordt mij vrij uit: hebt gij de toestemming uwer ouders ontvangen, om deze beide meisjes ten huwelijk te vragen? en zijt gij beide bereid om zulks op uw woord van eer als edellieden te bevestigen?"

Middelerwijl hadden de jonge lieden hun spraakvermogen terug bekomen, en beide antwoorden: »ja."

»Zoo," zeide de hertog, »ik geloof u, en zal u nu voor eenige dagen aan mijn hof houden. Maar wijl gij toch zeer goed landloopers en schurken kunt zijn, zal ik een bediende te paard naar uwe ouders zenden om verdere inlichtingen, en gedurende dien tijd zult gij nog eenig geduld moeten hebben."

Hierop wendde zich eene der juffers, Marie, tot de hertogin, en zeide met groote eenvoudigheid: »genadige vrouwe, deze edellieden hebben de waarheid gesproken. Hunne ouders hebben hun vrijheid gegeven om naar onze hand te dingen. Wij hebben niets voor hen verheeld, maar in tegenwoordigheid der oude edelvrouwe Westerkin bekend, dat wij arme weesmeisjes zijn en geen bruidschat hebben. Maar de moeders onzer beide minnaars hebben gezegd, dat dit er niet op aan kwam, en dat een zegen van Lief Doortje hun veel meer waard was dan een geheel graafschap. Dit kunnen Agnes en ik onder eede bevestigen."

Toen de hertogin dit hoorde, vouwde zij hare handen alsof zij bad, en sloeg hare betraande oogen ten hemel; en terwijl zij nog bad, gaf zij met haren zakdoek het afgesproken teeken. Oogenblikkelijk stelden de meisjes aan hunne minnaars de ringen ter hand, knielden voor de hertogin, en vroegen haar om haren zegen. De hertogin leide hare handen op de hoofden der jonge meisjes en sprak:

»God in den hemel alleen weet of dit een zegen of een vloek zal zijn, maar zoo God het gebed eener zwakke vrouw verhoort, zullen mijne woorden als een zegen op u nederdalen. Denkt aan uwe overledene ouders, en moge hun zegen u eeuwig verzellen! En daarom, laat ons nu vuriglijk het allervolmaaktste gebed bidden."

Toen vielen al de daarbij tegenwoordigen op de knieën, en baden in stilte; maar de hertogin bad overluid het

Ten einde:

Aangezien de Gedaagde sints meer dan vijf jaren zijne woonplaats verlaten heeft, zonder volmagt tot het waarnemen zijner zaken gegeven of order op het beheer van dezelve gesteld te hebben;

Aangezien sints dien tijd geen beroep is ingekomen van zijn aanwezen of overlijden, noch eenige andere tijding van hem vernomen is;

Aangezien de Eischer, als gehuwd met *Johanna Frederika Bergman*, zuster van den Gedaagde, belang heeft diens vermoedelijk overlijden geregtelijk te doen verklaren;

Mitsdien ter voormelde teregtzitting van den Raad van Justitie voornoemd, van zijn aanwezen behoorlijk te doen blijken, bij gebreke waarvan door den Eischer van des Gedaagden niet-comparitie zal worden gevraagd acte alsmede verlof tot het doen eener derde dagvaarding aan deze gelijk.

En heb ik, deurwaarder, exploit doende als boven, mede afschrift van dit exploit ter hand gesteld aan den Officier van Justitie bij den Raad van Justitie voormeld, die het oorspronkelijk dezes met gezien heeft geteekend, en twee andere afschriften gezonden aan de Javasche Courant en den Java-Bode ter insertie.

Gezien en afschrift overgenomen.

Samarang, 4 November 1853. (w. g.) P. J. NEIJHOFF.

De Officier van Justitie bij den Raad van Justitie te Samarang. (w. g.) J. J. VAN ANGELBEEK.

Voor Copij conform. P. J. NEIJHOFF.

BATAVIASCHE TENTOONSTELLING.

De algemeene belangstelling blijft voortdurend groot en de toevloed der Inlanders en Chinezen met vrouwen en kinderen bedroeg op Zaturdag l.l. 2.026 en op verleden Maandag 497. Ook op Zaturdag hebben de kinderen der Gouvernementsscholen het gebouw bezocht.

Hoogst aangenaam was het ook de laatstleden Zondag morgen in de Tentoonstelling door te brengen. Het aanwezen van talrijke dames luisterde de vereeniging op en het luisteren naar de uitvoering der goed gekozene Muzickstukken deed de uren als enkele oogenblikken vervliegen.

Van den 10 October tot en met den 8 November is het gebouw bezocht geworden door

Dames, heeren en kinderen......	4,224
Militairen, vrouwen en kinderen..	2,152
Inlanders en Chinezen met hunne vrouwen en kinderen..........	10,386
te zamen	16,762

Vervolg der beschouwingen over de Tentoonstelling.

RESIDENTIE SOERAKARTA.

Onder de *mineralen* uit deze residentie toegezonden, verdienen gemeld te worden eenige *vloersteenen* en *zandsteen*, waaruit onderscheidene voorwerpen voor huishoudelijk gebruik worden, vervaardigd.

De drie monsters *kalk* kwamen op het oog voor goede *metselspecie* te zijn.

De *waijang poppen*, geheel uit leder vervaardigd, zijn uitmuntend fraai bewerkt, terwijl de *hoorn* waarin dezelven vervat zijn en dient om de pop in de hand te nemen, buitengemeen kunstig is uitgesneden geworden. Aan eene van die *poppen*, vonden wij dat dezelve in een stuk *hoorn* is vervat, dat eene lengte heeft van 3 voet 5 duim Rynl.

Het toegezonden *Gamelang spel*, expresselijk voor de *Tentoonstelling vervaardigd*, bestaat uit *twintig verschillende muzykinstrumenten* en bezit volgens het oordeel van kenners zeer zuivere toonen.

Een model van een *jagtwagen*, zoo als dezelve in oude tijden werd gebruikt en waarvan het origineel nog in de Kraton wordt bewaard, is onze aandacht niet ontgaan; in werkelijkheid na het model kwam deze *wagen* ons voor hoog te zijn 9 voeten, hebbende eene lengte van 15 voet en de afstand van de eigenaardig geconstrueerde assen der wielen kan omstreeks 16 voet zijn.

Deze *wagen*, waarop eene pandoppo staat, wordt door acht karbouwen getrokken.

Een *javaansche viool* (Rebab) is bijzonder fraai en kunstig van *Ivoor vervaardigd* door den Pangeran *Mangkoe Boemie*.

De verschillende *zonneschermen* (Paijongs), diverse *krisheften*, *een strijdpaijong* met *vijf lansen*; verschillende voorwerpen vervaardigd uit *sawohout*; het toegezonden *lederwerk*, waaronder zich onderscheidt een fraai *wagentuig*, *een leuningstoel* met eene zitting, vervaardigd uit *een panterhuid met gouddraad*, *een paar geborduurde muilen*, *een soloosch hoedje*, en meer andere zaken getuigen van de knappe werklieden, die Solo bezit, en tevens van hunnen goeden smaak.

Met belangstellende aandacht en bewondering hebben wij tevens nagegaan de verschillende, eenvoudige ja zelfs zeer gebrekkige werktuigen, van welke de javanen zich voor hunne ambachten bedienen.

Het model van een *Solosche rivier-prauw* benevens de verschillende modellen van *draagstoelen* en de *gebatikde kleedjes* verdienen opmerking, terwijl de uit *zilver* geslagene *epauletten* en een paar uitmuntend fraai bewerkte *ijzere toomhaken* en *ijzere ringen*, waarin *brillanten* zijn gezet, bewijzen, dat ook Solo in *Goud- en Zilverwerk* bij andere plaatsen niet ten achteren is.

RESIDENTIE DJOKJOKARTA.

Welligt dat een nader mineralogisch onderzoek van *vier-en-veertig verschillende steensoorten* door den heer *J. J. Hasselman* toegezonden, echter zonder eenige beschrijving tot vermeldingswaardige resultaten kan leiden; wij echter kunnen dezelven, juist uit dien hoofde, niet geven.

Ook zagen wij van laatstgenoemden heer *vier metalen beeldjes*, voorstellende *Bramiensche oudheden* benevens *twee keurig bewerkte bloemtafeltjes* van gevlochten *ijzerdraad* vervaardigd.

Het toegezonden *koperwerk* van die residentie, waaronder het meerendeel de *gouden rijksieraden* van Z. H. den Sulta voorstellende, heeft onze bewondering opgewekt en erkennen wij volgaarne, dat zulke schoon bewerkte voorwerpen van andere plaatsen van Java niet zijn ingezonden geworden.

Met evenveel belangstelling aanschouwen wij het aldaar vervaardigd *ijzerwerk*, de menigvuldige soorten van *gebatikde kleedjes* en het prachtig geteekende *bloem en lofwerk* van verschillende met *goud* doorweven *kleuren*, waar binnen in den *ouden tijd* de brieven aan Vorsten en Javaansche grooten werden geschreven.

De uit *goud vervaardigde sirihdoos*, kan in bewerking gelijk gesteld worden met het alom bekend en beroemd Padangsche werk, terwijl een *gouden koppelplaat* met *diamanten kruis* getuigt dat aldaar ook dat werk niet meer in de geboorte is, maar groote schreden voorwaarts heeft gemaakt.

De gezonden monsters *Koffij*, *Indigo*, *Rijst*, *Tabak*, *Kakao*, met de daaruit vervaardigde *Chocolade* zijn alle bijzonder fraai, en onder de verschillende soorten van *Olie* munt bijzonder uit een monster *Klapper-olie* van zeldzame helderheid, zoo zelfs dat menig bezoeker er aan twijfelde of het *water* of *olie* was, terwijl ons nog in het oog viel een monster *Salpeter*.

Door onderscheidene soorten van *Hoornwerk* hebben wij met genoegen opgemerkt, dat Djokjokarta met Soerabaya kan wedijveren,

Elk liefhebber en kenner van *wapenen*, zal met belangstelling gezien hebben de *vijf ingezondene pieken van Z. H den Sultan* en nog andere van daar ontvangene *wapenen*

RESIDENTIE KADOE.

Eigenaardig onderscheidt zich deze residentie door het aldaar vervaardigd *matwerk*.

Deze industrie ontwikkelt zich aldaar meer en meer; ten bewijze hiervan strekke eene *mat van mindang* en *pandang biezen*, wier oppervlakte nagenoeg twee honderd en tachtig vierkante voeten beslaat.

Voorts *tafel- en kleine stoelmatten* welke alle zeer fraai bewerkt zijn.

Met attentie aanschouwden wij *het wel gelijkend portret van Raden Adipattie Ario Dhanoe Ningrat*, Regent van Magelang, geschilderd door *Raden Saleh*, hetwelk eene nieuwe bijdrage is van het talent van dien beroemden, op Java geboren en in Nederland zijne opleiding genoten hebbende meester. Belangwekkend is die residentie wanneer men de ingezonden modellen van *bamboe-bruggen* met aandacht nagaat en ook eene *vlotbrug*, wier zamenstelling ons nieuw was.

Het *prachtzadel*, *de kris* met *gouden scheede* en eene *prachtsabel* getuigen van den vooruitgang der werklieden aldaar, zijnde dit ook te bespeuren aan een *zadel* naar Europeesch model vervaardigd.

Een Lessenaar uit één stuk hout op vier verschillende wijze opengeslagen kunnende worden, strekt ten bewijze van geduld en volharding, waarmede de Inlander een werk ten uitvoer brengt, kunnende wij niet nalaten elk bezoeker der *Tentoonstelling* op dit kunstvoorwerp attent te maken.

Gebrek aan ruimte belet ons om al de ingezondene voorwerpen hier te kunnen vermelden, en wij hebben slechts die aangehaald, welke onze aandacht in bijzondere mate hebben getrokken.

(*Wordt vervolgd.*)

Tentoonstelling van Dameshandwerken.

Gedurende acht dagen der maand November, namelijk van den 14 tot en met den 21, de Zondag uitgezonderd, zal in het huis in Gang Scott, vroeger bewoond door den kapitein der genie *E. Haitink*, van des morg. 9 tot 12, en van des middags 4 tot 6 ure ter bezigtiging liggen eene buitengemeen fraaije collectie in Nederland vervaardigde Dameshandwerken, Galanteriën, Kinderspeelgoed enz., al welke voorwerpen op eenen nader te bepalen dag, aldaar zullen verloot worden, ten behoeve van de Zendelingszaak. De entréeprijs is één recepis, waarvoor het *Bewijs van Toegang* verkrijgbaar is in het huis der *Tentoonstelling*.

Lijsten ter inteekening op deze loterij *zonder nieten*, zullen aan de ingezetenen van Batavia en andere plaatsen van Java worden rondgezonden; terwijl ook op de dagen der bezigtiging, in bovengenoemd gebouw, gelegenheid zal zijn tot het nemen van loten à *f* 5 rec.

BATAVIA.

Op den 4 dezer klom de Inlander *Jamier*, wonende in de kampong Pagarman buiten deze stad, in een klapperboom. De boom viel om en de ongelukkige beklimmer stortte met dezelven neder, met dat noodlottig gevolg, dat hij het regterbeen en den linkerarm brak en aan de kin gekwetst werd. Hij is onmiddelijk ter verpleging naar het Stadsverband gezonden.

— Op den 4 dezer is alhier ter reede aangekomen het Barkschip *de Schelde*, gezagvoerder *P. van Duyn*, aan boord hebbende een detachement Suppletietroepen uit Nederland, sterk 160 onderofficieren en manschappen, onder het bevel van den van verlof terugkeerenden tweede Luitenant der Infanterie *H. A. A. Niclou* en medegeleidende tweede Luitenant der Artillerie *C. H. C. Flugi van Aspermont* en de Officier van gezondheid 3e klasse *A. L. C. Stodtke*.

Een der militairen is op de reis overleden, en het detachement, grootendeels bestaande uit jonge en gezonde manschappen, op den 5 ontscheept, waarna het de kaserne te Weltevreden betrokken heeft.

— Het was een vreemd gezigt voor de stad- en rivierbewoners en het schouwspel wel het eerste van dien aard, het opvaren der rivier namelijk van de ijzeren Stoomboot *de Tjitarum*, toebehoorende aan den aannemer voor den afvoer der Gouvernementsproducten uit de Residentie *Preanger-Regentschappen*, *Jonkhr. Ridder de Steurs*, op Zondag morgen l.l. ten 11 ure. Deze 145 voeten lange, binnen de raderkasten 18 voeten breede en bij de volste lading 16 duimen diepgaande boot van 40 paardenkracht had de reis van Soerabaya naar Batavia, met vier ijzeren 10 koyangs laadpraauwen op sleeptouw, in minder dan 5 dagen, na aftrek van het oponthoud te Samarang en Cheribon en 2 dagen ankeren op zee, afgelegd en het vaartuig ziet er zoo netjes uit en is zoo doelmatig ingerigt, dat wij het niet betwijfelen of het zal geheel aan de verwachting beantwoorden,

— In den nacht van den 6 dezer bragt de inlander *Jalikom*, van beroep koelie, wonende op Parapatan, zijne vrouw, *Teba* genaamd, terwijl zij sliep, eene snij- en steekwond in den hals toe. Daardoor wakker geworden vroeg zij verwonderd, waarom hij haar aan den hals krabbelde? Doch weldra ontwaarde zij dat zij in haar bloed waadde, waarop zij een hulpgeschrei aanhief en amok riep en alvorens hare buren, door het slaan op de tongtong gewekt, haar ter hulpe kwamen, zag zij hoe haar man met twee messen in de hand voor een balie-balie stond en zich zelven ook in den hals een snede en steek daarmede toebragt. Toen de buren binnenkwamen, lag hij bewusteloos. Reeds sedert eenige dagen leed hij aan ijlende koortsen. Ook deze beide personen zijn in het Stadsverbandopgenomen.

— Den 6 dezer kwam ter reede alhier aan het Nederl. Koopvaardijschip *Straat Balie*, kapitein *G. Mulder*, op welke bodem zich bevond een detachement Suppletietroepen, sterk 150 onderofficieren en manschappen onder het bevel van den van verlof terugkeerenden kapitein der Infanterie *H. Cobet*, en het medegeleide van den tweeden Luitenant *M. A. van Deventer*.

Die troepen zijn den 7 ontscheept, onderscheidden zich door eene schoone houding en hebben insgelijks de kaserne te Weltevreden betrokken.

— Met het schip Rotterdam, kapitein *P. Vis*, zijn ook alhier aangekomen de van verlof terugkeerende Betaalmeester der 1e klasse *M. van Weddingen* en de voor de Indische dienst bestemde Aspirant-betaalmeesters *J. H. Mulder* en *K. Scharten*.

— Het is ons een waar genoegen te kunnen mededeelen, dat de zoovele vrijgevingen van slaven, die wij in de gelegenheid waren in ons blad te vermelden, ook ter dezer hoofdplaatse eene groote navolging vindt. Volgens de inlichtingen dienaangaande op het policie kantoor alhier verkregen, zijn in de drie laatste maanden ruim 40 lijfeigenen door hunne meesters uit den band der slavernij ontslagen en ofschoon wij de namen dier meesters niet kunnen bekend stellen, zoo brengen wij hen toch hiermede een openlijken dank voor hunne edele en menschlievende gevoelens.

— Wij vernemen dat het Z. E. de Gouverneur Generaal behaagd heeft *de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen in Oost-Indie* te erkennen, onder bepaling dat Hoogstderzelver jaarlijksche gift van *f* 500 alsnu voor de helft door dat ligchaam en voor de andere helft door de *Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, afdeeling Batavia*, genoten zal worden.

— In het chinesche hospitaal alhier worden ook de chinesche en inlandsche krankzinnigen verpleegd en zij.

Onze Vader.

Toen het gebed geëindigd was, gaf de hertogin een teeken aan hare voornaamste hofdame, waarop deze op een zilveren schaal twee halve kroonen bragt, die in het haar der beide juffers Agnes en Marie gevlochten werden, nadat zij haar eigene kransen hadden afgelegd; want het was in Brieg de gewoonte, dat verloofde meisjes slechts halve kransen droegen, die eerst op den trouwdag tegen geheele verwisseld werden. De opperkamerheer stak toen uit het venster eene roode vlag, waarop het hertogelijk muziekcorps een vrolijk lied speelde, en de geheele bevolking met de oorzaak van de vreugde in het paleis werd bekend gemaakt.

Zoodra de verloofde paren hunnen vurigen dank hadden betuigd aan den hertog en de hertogin, door het kussen van den zoom hunner kleederen, verkondigde de hertogin aan de verloofde meisjes, dat zij nog een jaar moesten wachten, eer zij trouwen mogten, ten einde nog tijd te hebben om zich in alle huiselijke bezigheden te volmaken en in alle christelijke deugden te oefenen; want de hertogin voegde er bij, dat zij dit nog hoog noodig hadden. Daarenboven moest er nog voor haar uitzet gewerkt worden, enzv. Maar tegen de jonkers zeide zij: »bedenkt, heeren! dat gij ook dezen tijd tot uw nut zult moeten aanwenden. Gij zijt naauwelijks de jongelingsjaren ingetreden, en gij moet nog eene soort van vuurproef doorstaan. Ik zou u raden een reisje te gaan doen, indien uwe ouders u daartoe de middelen kunnen verschaffen."

»Wel zeker," voegde de hertog er bij; »mijn lieve Doortje heeft volkomen gelijk; gij moet reizen; en als gij niet weet waarheen, gaat dan naar Jericho om uwe baarden te laten groeijen."

Daar het nog vroeg was, lieten de hertog en de hertogin een middagmaal gereed maken, waarop behalve de stedelijke raad, met vrouwen en kinderen, ook meester Valentinus Gierth de schrijver van dit verhaal met zijne vrouw Susanna genoodigd werden.

De hertog was ongemeen vrolijk, en de hertogin minzaam jegens al de gasten; maar wanneer zij nu en dan een blik wierp op de jeugdige bruiden, rolden er nog tranen langs hare wangen.

Oordeel Niet!

Verscheidene jaren geleden liepen twee studenten van de universiteit te Warschauw door de straat, waarin de kolom van koning Sigismond staat, rondom welks voetstuk gewoonlijk een aantal vrouwen zaten, die vruchten, gebak en andere versnaperingen aan de voorbijgangers te koop aanboden. De beide jonge lieden stonden een oogenblik stil, om een persoon te beschouwen, wiens zonderling voorkomen hunne aandacht trok. 't Was een man van ongeveer vijftig of zestig jaar; zijn rok, die eens zwart was geweest, was nu tot op den draad afgesleten; zijn breed gerande hoed overschaduwde een schraal, gerimpeld gelaat; hij had eene magere gestalte, maar hij liep met vaste en snelle schreden. Bij een van de stalletjes onder de kolom bleef hij staan, kocht daar voor een halve stuiver brood, at er een gedeelte van op, stak het overige in zijnen zak, en vervolgde toen zijnen weg naar het paleis van den generaal Zaionczek, stedehouder van het koningrijk, die bij afwezigheid van keizer Alexander het koninklijk gezag in Polen uitoefende.

»Kent gij dien man?" vroeg de eene student aan zijnen makker.

»Neen; maar naar zijn somber gewaad en niet minder treurig voorkomen zou ik hem voor een bezorger van begrafenissen houden."

»Dat hebt gij mis, mijn vriend; het is Stanislas Staszic."

(*Wordt vervolgd.*)

voor zooveel hun toestand zulks toelaat, tot afleiding met het plukken van touwwerk bezig gehouden. Een dier krankzinnigen, de chinees *Jo-Tjing-Tjo* had de gewoonte dat touwwerk en ook steenen in het geheim gemak te werpen. De inlandsche ziekenoppasser *Samien* had hem dit een en andermaal verboden en, volgens zijn zeggen, ook weder op den 7 dezer, waarop de krankzinnige hem zou nagezet en een schop tegen den buik gegeven hebben. Dit had eene worsteling ten gevolge, waarin *Samien*, volgens zijne eigene bekentenis, den krankzinnige eenige slagen aan den hals toebragt. Andere ziekenoppassers kwamen tusschenbeide en scheidden de worstelenden. Onmiddelijk daarop ging de krankzinnige *Jo-Tjing-Tjo* in zijn vertrek en viel plotseling dood.

— Wij vernemen, dat besloten is tot de oprigting eener *Maatschappij van Indische Nijverheid*. Dit uitmuntend uitvloeisel van de Bataviasche Tentoonstelling zal voorzeker algemeene toejuiching en eene veelzijdige ondersteuning erlangen. Weldra hopen wij in de gelegenheid te zijn op dit onderwerp breedvoeriger terug te komen, ons thans slechts tot eene bloote aankondiging bepalende.

— Men meldt van Buitenzorg:

In den nacht van den 5 op den 6 dezer heeft, op de Bazaar alhier een gruwelijke moord plaats gehad.

De inlander *Samoen*, die als boedjang in dienst was bij den chinees *Oey Khay*, werd, nadat hij in het huis van zijnen meester, (die zich in den afgeloopen nacht op het land Tjawie bevond), geheel alleen gewaakt had, 's morgens vroeg, dood in de woning aangetroffen. Men had hem zoo diep in zijne keel met een scherp werktuig gewond, dat zijn hoofd bijna van den romp was gescheiden. Bovendien had hij nog vele andere zware wonden ontvangen. Men is den moordenaar nog niet op het spoor.

Men veronderstelt dat *Samoen* die geheel alleen bezig was met het snijden van bamboes, door eenige personen die in het huis verborgen waren, van achteren is aangevallen en op die wijze afgemaakt.

De misdadigers schijnen aldaar gekomen te zijn met het doel om zich van de goederen meester te maken, men vond altans een valschen sleutel in het huis, die waarschijnlijk door hen is achtergelaten.

— Men leest in de *Javasche-Courant* van heden:

Men schrijft van Poerwakarta van den 1sten November, dat op den 28sten October, de *cholera morbus* is uitgebroken in de aan zee gelegen kampong Tempoeran, van het distrikt Adiarsa, en dat op dien dag van 25 door deze ziekte aangetaste personen 5 vrouwen en 4 mannen zijn overleden.

— In het distrikt Gendingan der afdeeling Ngawie (Madion) ontstond voor eenigen tijd, ten gevolge van het mislukken van den rijstoogst, gebrek aan voedsel; zoodat, zonder krachtige maatregelen om daarin te gemoet te komen, hongersnood ware te vreezen geweest. De middelen, door het gewestelijk bestuur in het werk gesteld, waaronder voornamelijk het inkoopen eener groote hoeveelheid rijst, om daarmede in de eerste behoeften der bevolking te voorzien, en hare tijdelijke vrijstelling van heerendiensten, om een tweede gewas te kunnen aanplanten, en tegen billijke belooning, aan eene waterleiding en dam te Kedong Goedel werkzaam te zijn, hebben zoodanige goede vruchten gedragen, dat de vrees voor gebrek aan voedsel in dat distrikt thans grootendeels heeft opgehouden te bestaan.

— Men berigt van Kedirie, den 28 October, dat in den namiddag van den 28sten October, in vier verschillende dessas van het distrikt Papar, regentschap Kidirie, ten gevolge van hevige rukwinden (oeloer-oeloer), 95 bamboezen huizen zijn weggeslagen en ingestort, waarbij eene 53jarige inlandsche vrouw ongelukkig is omgekomen.

DE OOSTERSCHE KWESTIE

De laatste tijdingen behelzen nu den tekst eener depêche van den graaf *von Nesselrode* aan den Russischen gezant te Weenen, betreffende de voorslagen der Porte. Dat staatstuk is meer bepaaldelijk aan Oostenrijk gerigt. Het houdt vol, dat Rusland het uiterste gedaan heeft met gaaf voorslagen aan te nemen, die Oostenrijk hetzelve als geschikt tot wegneming van de ongerustheid van Europa had voorgesteld; dat het echter had mogen verwachten dat de Porte even gaaf die voorstellen zou hebben goedgekeurd; dat dit echter het geval niet is geweest; dat het beste middel tot wegneming van alle gevaren zou zijn, dat Oostenrijk nu bij de Porte nog aandrong op de toetreding. Rusland althans kan, zonder zijne waardigheid en eer te krenken, niet op het eens bepaald aangenome terugkomen; mogt de gezant van Turkije, waarvan sprake is geweest, de gave toetreding naar Petersburg overbrengen, dan zal terstond het bevel tot het terugtrekken over de grenzen worden gegeven; anders echter niet, daar Rusland zijne goede stelling in dat geval niet in de waagschaal zou kunnen stellen.

De vertegenwoordigers der mogendheden hebben besloten nog het uiterste te beproeven om den sultan tot toetreding over te halen en ten dien einde eene collective nota naar Konstantinopel gezonden, waarin zij verklaren, dat zij de Weener voorstellen uitleggen, geheel in den geest der Turksche wijzigingen en dat zij de uitvoering er van in dien geest waarborgen.

De sultan heeft zijnerzijds den 7den September een manifest uitgegeven, dat zonder bepaaldelijk oorlogzuchtig te luiden, toch volhoudt in de eens aangenomene stelling. De krijgstoerustingen worden met den grootsten ijver voortgezet. De bevolking te Konstantinopel teekent adressen om den sultan te bewegen den oorlog te verklaren, zoodat deze vorst zich nu tusschen twee vuren geplaatst ziet. Blijkbaar is de Oostersche zaak weder tot eene crisis genaderd.

Triest, 21 September. Er zijn belangrijke tijdingen uit Konstantinopel ontvangen, loopende tot 12 dezer. Eene deputatie van de Ulemas heeft zich namelijk bij den sultan begeven en hem als alternatief gesteld: dat hij òf aan Rusland den oorlog zal verklaren òf dat hij zal worden afgezet; men heeft hem tot den Beiram tijd gelaten om een bepaald besluit te nemen, welk feest op den 13den dezer invalt. Men hoopte nog, dat de vredes-gezinden, door eene demonstratie van de Fransch-Engelsche vloten en de afzetting van den minister van oorlog, versterking zouden ontvangen.

☞ De laatste berigten uit Europa zijn zeer ongunstig.

De keizers van Rusland en Oostenrijk zullen zich 24 September te Olmutz ontmoeten.

De oorlog tusschen Rusland en Turkye is zoo goed als zeker, welligt reeds uitgebarsten.

De Engelsche en Fransche vloten zijn de Dardanellen binnengezeild.

Oostenrijk heeft zich aan de Weener Conferentie onttrokken.

Een panische schrik heerscht op de Londensche beurs.

NEDERLAND.

Rotterdam 23 Sept. De wet, regelende het toezigt op de onderscheidene Kerkgenootschappen is ook door de Eerste Kamer aangenomen. De Minister voor de zaken der R. K. Eeredienst, de heer *Lightenvelt*, wiens terugkomst uit Rome reeds vroeger is gemeld geworden, heeft in die kamer eenige openingen omtrent zijne reis derwaarts gegeven.

Na de aanneming dier wet zijn de kamers op den 10 Sept. gesloten en den 19 daaraanvolgende weder geopend.

VEREENIGDE ZITTING DER BEIDE KAMERS.

Zaturdag den 10 September.
(Sluiting der buitengewone zitting.)

Er zijn met den voorzitter, Mr. A. J. *Philipse*, 6 leden tegenwoordig, waarvan 5 uitmaken de commissie tot in- en uitgeleide des ministers van binnenlandsche zaken, zijnde de heeren: *de Brauw, van Lidt de Jeude, Villers de Pite, van Franck* en *Stolte*.

De minister, ter vergadering binnengeleid, plaatst zich voor den troon en houdt de navolgende sluitingsrede:

Mijne Heeren!

»Ik heb van den koning den last ontvangen mij in uw midden te begeven en deze vergadering der staten-generaal te sluiten. Gewigtig boven vele andere was de zitting die thans is geeindigd; zij zal eene belangrijke bladzijde in de geschiedenis van het vaderland beslaan.

»Bij de moeijelijke omstandigheden waarin dat vaderland verkeerde, hebt gij, Mijne Heeren! de regering ondersteund in hare pogingen om rust en orde te bestendigen.

»De koning heeft met vertrouwen uwe medewerking ingeroepen en dat vertrouwen is niet te leur gesteld.

»Met al den ernst, welke het gewigt der zaak vorderde, maar tevens met de gematigdheid en kalmte, die verwacht mogten worden van de vertegenwoordigers des Nederlandschen volks, hebt gij de voorstellen der regering onderzocht en beoordeeld.

»De vruchten van dat gemeen overleg zullen niet achterwege blijven en de wet in deze zitting het laatste tot stand gekomen, in hare ware beteekenis opgevat en in milden zin ten uitvoer gelegd, zal, gelijk wij vertrouwen, strekken tot bevordering der eensgezindheid in den staat, zonder welke geene betere toekomst, geen volkswelvaart voor Nederland is te wachten.

»In naam des konings verklaar ik deze vergadering der staten-generaal te zijn gesloten."

Maandag, 19 *September.*
(Troonrede, uitgesproken ter opening van het zitting jaar 1853/54.)

Nadat de leden zich achtervolgens in de vergaderzaal van de Tweede Kamer hadden vereenigd, wordt tegen $12^1/_2$ ure de vergadering door den heer Mr. *J. A. Philipse* geopend, die door den heer griffier der Eerste Kamer een besluit van Z. M. den koning, dezer dagen genomen, doet voorlezen, waarbij hij, Mr. *J. A. Philipse*, benoemd wordt tot voorzitter der Eerste Kamer, gedurende de aanstaande zitting der Staten-Generaal.

De voorzitter, alzoo met het beleid der vergadering in de tegenwoordige vereenigde zitting belast zijnde, benoemt eene commissie van 18 leden der beide kamers, om Z. M. den koning bij Hoogstdeszelfs aankomst aan de vergaderzaal te ontvangen en in- en uitgeleide te doen. Ten 1 ure vervoegen zich Hunne Excellentiën de ministers, alsmede de leden van den raad van state, in de vergaderzaal.

Na een kort tijdsverloop, wordt de nadering van Z. M. den koning aangekondigd, die zich op de wijze, in het programma omschreven, naar het gebouw der staten-generaal begeven heeft.

De Koning, ter Vergaderzaal binnengeleid, plaatst zich op den Troon, en houdt de navolgende aanspraak:

»*Mijne Heeren!*

»Andermaal, na kort tijdsverloop, bevind Ik Mij in Uw midden. Met genoegen rigt Ik Mij tot de vertegenwoordigers van een volk, hetwelk Mij de ondubbelzinnigste, de hartelijkste bewijzen geeft van genegenheid en gehechtheid.

»Bij het hervatten Uwer gewone werkzaamheden, mag Ik U de verzekering herhalen, dat Ik de beste verstandhouding blijf bewaren met de overige Mogendheden. In de laatste maanden ontving ik bewijzen van belangstelling, welke ik hoog waardeer.

»De vredelievende staatkunde, door Mijne Regering gevolgd, stelt in de gelegenheid geene poging te verzuimen, om het vrije handelsverkeer tusschen Nederland en andere staten uit te breiden.

»De zee- en landmagt blijven, voor zooveel de beperktheid der middelen het toelaat, eervol aan hare roeping voldoen.

»Onze scheepsmagt vertoont zich in onderscheidene zeeën. Hierdoor worden betrekkingen onderhouden, en wordt er steun verleend aan de nationale vlag en scheepvaart.

»De ondervinding wijst meer en meer de noodzakelijkheid aan om den graad van geoefendheid der landmagt te verhoogen, zoowel door de miliciens langer onder de wapens te houden, als door vereenigingen van troepen.

»De toestand der koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen is in het algemeen gunstig.

»In de binnenlanden van Sumatra werd de rust gestoord; doch met geringe krachts-ontwikkeling hersteld.

»Even zoo is het te vertrouwen, dat aan de vernieuwde woelingen van de Chinezen op Borneo weldra een einde zal worden gemaakt.

»In de Molukken hebben, tot Mijn leedwezen, aarden zeebevingen zware verwoestingen aangerigt. Door de maatregelen van het bestuur en door de belangstelling van het algemeen is deze ramp aanmerkelijk gelenigd.

»Aan het veel-omvattend werk der verbetering van onze voornaamste rivieren werd met kracht gearbeid. Aanvankelijk zijn de uitkomsten voldoende.

»Landbouw, fabriekwezen en nijverheid verkeeren in gunstigen toestand. De meer en meer opgewekte ondernemingsgeest der ingezetenen deed het oog vestigen op onderscheidene nieuwe werken, waardoor de gemeenschap te water en te land zal worden bevorderd, nieuwe gronden ter ontginning aan den landbouw zullen worden verstrekt.

»Waar het algemeen belang het vereischt, wordt inspanning der ingezetenen door bijdragen van het rijk ondersteund.

»De werken tot verbinding van Nederland met het buitenland erlangen meer en meer uitbreiding. De reeds vroeger goedgekeurde spoorwegen naderen hunne voltooijing. Aanvragen tot nieuwe vergunningen worden zoo veel mogelijk bevorderd.

»Ook de electro-magnetische telegraaflijnen worden bij voortduring vermeerderd en verbeterd. De onlangs voor rekening van bijzondere personen, aangelegde lijn naar Engeland, is voor onzen handel van groot gewigt.

»Mogt men zich verheugen in het welslagen van de grootsche onderneming der droogmaking van het Haarlemmermeer, niet minder verblijdend zijn de uitkomsten, aanvankelijk door den verkoop der blootgelegde gronden verkregen.

»Voor zooveel men kan opmaken uit de berigten welke nog slechts gedeeltelijk verzameld zijn, zal de oogst niet boven de middelmatigen te rekenen wezen. Ofschoon de bekommering, hierdoor in den laatsten tijd bij sommigen ontstaan, eenigzins overdreven moge schijnen, heb Ik echter voorloopig maatregelen genomen om den invoer der eerste levensbehoeften, reeds niet noemenswaardig bezwaard, verder van belemmering te ontheffen.

»Voorspoedig is ook dit jaar de toestand van handel, scheepvaart en scheepsbouw. Deze takken van volkswelvaart gaan voort zich uit te breiden.

»De geldmiddelen des rijks zijn insgelijks in gewensten staat. De goede verwachtingen omtrent de uitkomsten van de dienst des vorigen jaars, zijn niet teleurgesteld. Het laat zich aanzien, dat ook de loopende dienst stof tot tevredenheid zal opleveren.

»Onvoorziene omstandigheden hebben de volkomene uitvoering verhinderd der wet tot renteverminderingen. Nieuwe voorstellen tot voortgezette delging van 's lands schuld, zullen weldra aan Uwe beraadslaging worden onderworpen.

»Deze zitting zal, zoo ik vertrouw, en gelijk het de ernstige wensch is mijner regering, de gelegenheid schenken, om belangrijke onderwerpen van wetgeving tot afdoening te brengen.

»Ons aller streven zal zamenloopen in één doel: het welzijn des lieven Vaderlands, onder den zegen des Allerhoogsten, met al onze krachten voor te staan.

»Ik verklaar deze zitting der staten-generaal geopend."

Na het houden van deze aanspraak verliet de Koning op de gewone wijze de zaal, en keerde Z. M. naar HD. paleis terug.

— Z. M. de koning heeft tot den 14den Sept. in het Kamp bij Zeist vertoefd. Het vervolg der bijzonderheden omtrent Zr. Ms. verblijf aldaar deelen wij hieronder mede. Z. M. heeft zich alstoen naar Utrecht begeven, om daar een plegtigen intogt te houden.

— Z. M. heeft aan den burgemeester der stad Utrecht ter hand gesteld eene som van *f* 1200.— voor de gemeene armen.

— In den avond van den 17den Sept. omstreeks ... ure, is Z. M. de koning in de residentie teruggekeerd.

— H. M. de koningin is den 6den Sept. des avonds met hoogstdeszelfs jongsten zoon in goeden welstand te Stuttgardt aangekomen, waar H. M. eenigen tijd bij hoogstdeszelfs bloedverwanten zal doorbrengen.

— In de residentie is aangekomen en zal aldaar voorloopig verblijf houden, de hertog *Bernard van Saksen Weimar*.

— In den *Java-Bode* van den 29 October No. 86 gaven wij reeds de tijdingen uit het kamp te Zeist, sints de aankomst de konings. De onderstaande regelen zijn daarop een vervolg.

Den 14den September heeft Z. M. de koning (zoo als bereids is gemeld) de legerplaats verlaten en zich naar Utrecht begeven; vooraf heeft Z. M. eene legerorder uitgevaardigd, waarbij aan de troepen in en om de legerplaats vereenigd, HD. zeer groote tevredenheid wordt kenbaar gemaakt, zoo over de wijze van dienen, als over de goede discipline, tenue-proprieteit, de orde en bedaardheid, welke bij de exercitiën, zoowel met als zonder vuur, door hen waren in acht genomen.

Bij het aantreden voor de morgen exercitiën op den 14. werd deze order aan de manschappen, kompagnie's gewijze, voorgelezen, en werd dit bewijs van koninklijke tevredenheid, van af den regter- tot den linkervleugel van het kamp, met een daverend *leve de koning!* beantwoord.

Den 16den dezer hebben de troepen het kamp verlaten en den terugmarsch naar hunne respective garnizoenen aangenomen.

— Den 7den dezer heeft de vereeniging *Metalen Kruis* afdeeling Amsterdam, en corps het voorgenomen bezoek aan het Kamp bij Zeyst gebragt. Ten getale van 100 leden verliet in den vroegen morgen het gezelschap onze hoofdstad per specialen trein naar Utrecht, van waar het met rijtuigen naar het Kamp werd vervoerd. Hier werd namens den koning door een paar hoofd-officieren ontvangen en naar de plaats geleid, waar de manoeuvres bereids aangevangen waren. Op bevel des konings werd het geweer door de troepen gepresenteerd voor het gezelschap, hetwelk vervolgens, door militaire muzyk voorafgegaan, het Kamp in al zijne deelen bezocht, en daarna in zijne cantine uitrustte. Bij het diner, hetwelk het gezelschap in de cantine gebruikte, liet insgelijks de muzyk van het regement grenadiers en jagers zich hooren.

Men verneemt, dat in verband met de plotselinge uitbreiding der afdeelingen van het metalen kruis op voorbeeld van Amsterdam, door het geheele land — een hoofdbestuur is gevestigd te 's Gravenhage, bestaande uit: den baron *Schimmelpennick van der Oye*, oppermaarschalk des konings; den heer *van Dam van Isselt*, lid van de 1ste kamer staten-generaal; den heer Mr. *Diemont van Langerack*; den luitenant generaal, baron *Nepveu*; den vice-admiraal *Koopman*; den kolonel baron *van Geen*; den heer *G. Falck*; thesaurier des konings en Mr. *J. H. Burlage*, te Amsterdam.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag 9 November 1853, No. 89.

De Fransche generaal *Rolin* en de chef d'Escadron hebben, geleid door 's konings adjudant de heer *feldt*, al de manœuvres in het kamp bijgewoond ch daarover op voor onze troepen zeer vereerende uitgelaten. Wijders hebben zij onze militaire in-gen te Delft, Breda, Zutphen, alsmede het lust-et Loo in oogenschouw genomen.

Fransche *Moniteur* geeft in zijn No. van den 11 erigt wegens » de heusche ontvangst van den ge- *Rolin* en den kommandant *Favé*, de eerste ad-generaal van het paleis en de tweede ordonnans-van den keizer, door keizer *Napoléon* naar Ne-nd gezonden om de manœuvres in het kamp van bij te wonen. Allerwege waren die officieren met onderscheiding bejegend en in het Kamp was hun tent digt bij die des konings aangewezen. Z. M. met veel belangstelling naar den staat des Franschen gevraagd en bij gelegenheid van het eerste diner, an de gemelde officieren aan 's konings tafel deel-n, een toast op de gezondheid des keizers ingesteld gelukwensching over de zending, welke de heeren en *Favè* hier vervulden, als zijnde een teeken van de vriendschap tusschen beide landen. Die heil-k werd met veel gejuich beantwoord."

M. heeft den heer *Rolin* benoemd tot ridder met en den heer *Favé* tot kommandeur der orde de Eikenkroon.

— Onder de vele bezoekers van het kamp bij Zeist, nt bijzonder vermeld te worden, de majoor *Yske* op acht-en-tachtigjarigen leeftijd, als oudste offi-van het leger, en als zoodanig gepensioneerd, Z, en koning, als achterkleinzoon van *Willem* den *Vde*, er wien hij reeds de dienst aanving, hoopte te ont-en.

Wijders heeft Z. M. den generaal-majoor *Duycker*. elhebber van het kamp te Zeist, benoemd tot ridder-otkruis met de ster der orde van de Eikenkroon; soude Z. M., naar men verzekert, aan de oudste er-officieren van elk bataillon, dat zich in het kamp t bevonden, een gouden cilinder-horologie tot aan-ken hebben geschonken.

— Sedert geruimen tijd heeft men niet meer hooren en van *Engeltje van der Vlies*. te Pijnacker bij t, de merkwaardige vrouw, die sedert Mei 1818 gegeten en sedert 10 Maart 1822 ook niets meer ronken heeft. Velen zijn zeker van meening, dat niet meer tot het rijk der levenden behoort. Intus-en heeft zij op 20 Augustus dezes jaars haren 66sten jaardag gevierd en kan haar voortdurend bestaan als wonder worden aangemerkt.

en zal zich herinneren, dat in 1826 door eene ge-kundige commissie een verslag haar betreffende is emaakt, waarvan de slotsom is, dat *Engeltje van der* vier weken lang door vier vertrouwde personen en nacht werd bewaakt en dat deze onder eede klaarden, dat zij in al dien tijd niets ter wereld, spijs noch drank, had genuttigd.

Sedert het voren vermeld onderzoek zijn omtrent 27 en verloopen en ruim 35 jaren dat *Engeltje van der* es geen spijs, en ruim 31 jaren dat zij geen drank ft genuttigd, maar nog is het der kunst niet gelukt verklaren, waardoor zij hare levenskrachten, in dien nderbaarlijken toestand, heeft kunnen schragen. Bij gemis van een der grootste genoegens van het leven, en arm, is zij veelal opgeruimd en vrolijk.

— Uit Rotterdam schrijft men dd. 22 September, dat ert de helft der vorige maand de Cholera Aziatica weder was uitgebroken en een aantal slagtoffers rave gesleept had. Ook te 's Gravenhage, Amster-, Gouda enz. hadden zich Cholera gevallen voorge-. Om geene ongerustheid te verspreiden werden die er zoo lang mogelijk geheim gehouden.

BELGIE.

Het sedert den 23 Aug. te Brussel gehouden congres or de zeevaart heeft zijne werkzaamheden voleindigd. kapitein-luitenant *Rothe* van de Deensche marine is tijdig genoeg gekomen, om kennis te nemen van de omen besluiten en er zijne goedkeuring aan te hech-. Spanje was de eenige natie van die, wier schepen oceaan bevaren, welke niet vertegenwoordigd was.

Het rapport, opgemaakt door den heer *Maury* en den pitein *Beechey* van de Engelsche marine, is door al de enwoordig zijnde leden geteekend; het is geschreven het Engelsch en in het Fransch, en zal terstond ge-ukt worden met de processenverbaal der zittingen en modellen der door de oorlogs- of handelsmarine aan-omen tabellen. De vergadering heeft besloten, dat originele stukken aan de koninklijke academie van schappen van Belgie zullen worden aangeboden, om hare archieven te worden bewaard.

De vergadering heeft niet uiteen willen gaan, zonder dankbetuiging aan de Belgische regering in haar pport op te nemen. Zij heeft tevens haren president, heer *Quételet*, uitgenoodigd den minister van bin-landsche zaken hare erkentelijkheid te betuigen.

SPANJE.

Te Madrid liep dezer dagen het gerucht, dat de Cor-bijeengeroepen zoude worden tegen het tijdstip der valling van de koningin. Wat hiervan zij is nog on-end. Zooveel is echter zeker, dat het Spaansche ka-net, hetwelk nu voltallig is door de benoeming van den *Calderon de la Barca*, die van zijn gezantschaps-t bij de Ver. Staten op zijne terugreis is, wel eerlang Cortes bijeen zal moeten roepen, ter behandeling van allergewigtigste kwestien, die de politieke opinie in schiereiland ten levendigste bezig houden. Zij be-n de concessien tot het aanleggen van spoorwegen, budget en de finantieele gesteldheid des lands, en lijk de teruggave der goederen, die de eigenaren don *Manuel Godoy*, prins de la Paz, reclameren.

— Men verneemt uit Madrid dd. 10 September, dat de oningin gelast heeft, ten einde den toestand van de sol-en te verbeteren en zij naar hunne haardsteden met enige spaarpenningen kunnen terug keeren, hun eene erhooging van soldij uit te keeren. De vermeerdering van uitgaven, hierdoor veroorzaakt, zal gevonden worden door eene besparing op eenige andere takken van de militaire dienst.

— De *Epoca* deelt mede, dat een groot aantal staatkundige personen voornemens is zich tegen het einde dezer maand naar Sevilla te begeven, om hunne hulde te bieden aan de weduwe van Louis-Philippe. De koningin *Isabella* zou haar almede eene deputatie zenden, ten einde haar geluk te wenschen met hare komst in Spanje.

NOOR-DMERIKA.

De *New-York Times* deelt de volgende oorlogszuchtige berigten mede: Wij vernemen, dat in Governor's Island het bevel van het ministerie van oorlog was ontvangen om naar de grenzen der Rio-Grande terstond eene groote hoeveelheid artillerie en ammunitie te expedieren. Santa-Anna concentreert namelijk op die grenzen eene zeer aanzienlijke legermagt. De strijd om de Mesilla vallei, de verwikkeling in El Hazo, de razzia van Carvajal en deelgenooten bieden meer gelegenheid aan tot eene botsing met Santa-Anna, dan hij in staat is af te wenden. Velen beweren, dat hij juist wel niet aan vijandelijkheden denkt, doch dat hij zijne aanspraak op schadeloosstelling van de zijde van Amerika, ten gevolge van de invallen der Indianen, welke zij verpligt is tegen te gaan, wil doen gelden. De geldelijke vorderingen bedroegen reeds vóór een jaar 7,000,000 doll.; thans maken zij reeds het dubbele uit. De regering zal zich maar zoo niet laten bewegen 14,000,000 doll. te betalen, zij zal liever tot een vergelijk trachten te komen, om de som bij gedeelten te voldoen. De *Herald* verzekert als antwoord op deze gissingen, dat de naar Rio-Grande verzonden ammunitie slechts de gewone hoeveelheid bedraagt, welke de troepen aan de grenzen jaarlijks ontvangen. Men behoefde voor geene vijandelijkheden bevreesd te zijn.

— De Nederlandsche schroefstoomboot *Amsterdam* arriveerde den 25 Aug. te New-York met een groot aantal voorwerpen voor de tentoonstelling; zij zou eenige weken aldaar blijven en dan naar de kusten van Venezuela stevenen.

— De New-Yorker bladen deelen het antwoord mede, dat lord *John Russell*, uit naam der Engelsche regering op een voorstel tot een verdrag met de Ver. Staten en Frankrijk, betreffende Cuba, gerigt heeft. Lord *John Russell* kent den Ver. Staten het regt toe, het voorstel al dan niet aan te nemen en maakt verder de opmerking, dat Groot Brittannie zich algeheele vrijheid voorbehouden moet, om bij voorkomende gelegenheid óf afzonderlijk óf in vereeniging met andere mogendheden te handelen.

— Te Williamsburg, in de staten van Zuid-Carolina, leeft eene vrouw, die 131 jaren telt. Hare geestvermogens zijn nog zeer voldoende, terwijl zij nog in het bezit is van al hare zintuigen, uitgezonderd van het gezigt, dat zij op 99jarigen ouderdom door de mazelen verloren heeft. Zij bezit nog krachts genoeg om de kamer in een geregelden loop rond te wandelen. Zij heeft al hare kinderen overleefd, hare oudste nog levende kleindochter is 60 jaren oud, terwijl de oudste kleindochter van hare kleindochter thans 16 jaren heeft bereikt.

ZUID-AMERIKA.

De *Diario Official* spreekt op eene bepaalde wijze het gerucht tegen, dat in de Vereenigde Staten heeft geloopen over een verbond van Mexico met Spanje en Engeland, ten einde Cuba te verdedigen en Mexico bij Spanje in te lijven. Het officieele blad voegt er bij dat de internationale betrekkingen van Mexico zich in den besten staat van overeenstemming met alle vreemde mogendheden bevinden. Binnenkort zullen de tijdingen uit de hoofdstad van Mexico belangrijk voor de Vereenigde Staten zijn; men zal dan eindelijk te weten komen, aan wie de beruchte vallei van Mesilla toebehoort.

CALIFORNIE

De berigten uit Californie melden steeds, dat in de landbouwende districten de twisten tusschen de *Squatters* en de oud-Spaansche *Rancheros* bleven voortduren. De Californische overheid heeft geen magt die tegen te gaan. In Tolumne-County zijn de Indianen van het gebergte, die de streken sinds lang onveilig maakten, zoo overmoedig en magtig geworden, dat de burgers genoodzaakt zijn geworden eene compagnie vrijwilligers tegen hen op te rigten. Met de eerste expeditie van dit corps was men reeds zoo gelukkig de Indianen in het gebergte terug te drijven, van waar zij wel weêr terug zullen komen, zoodra de eerste schrik voorbij is. Gevaarlijker dan de Roodhuiden zijn de gentlemen met »de roode hand,» in het zuiden van Californië. Daar heeft zich uit het schuim der beschaafde wereld van alle natiën een bende disperados gevormd, die straatroof, inbraak en diefstal op groote schaal en met alle mogelijke verfijning der Parijsche en Londensche deugnieten bedrijft. Met Los-Angeles-County vooral is het in dit opzigt even zoo gesteld als vroeger met Texas. Het is de verzamelplaats van alle moordenaars en dieven. De eenige regten, die van eenige werking op haar zijn, is de zoogenaamde lynchwet. Het opperste geregtshof in Californië heeft onlangs beslist, dat de grond van Californië wel aan de centrale regering behoort, maar dat de goudmijnen en de groeven van edelgesteenten de particuliere eigendom van Californië zijn.

— Elke dag levert eene nieuwe oorzaak tot botsing tusschen de Californianen en Mexicanen op. Zoo kwam het onlangs tot eene bloedige ontmoeting, ten gevolge van eenige gestolen ossen. De Californianen wilden een der hunnen, zekeren *Mager*, die door de Mexicanen gevangen gehouden werd, bevrijden, bij welke gelegenheid de advocaat van het district het leven verloor. Men wist nog niet hoe die ongelukkige zaak zou afloopen. *Mager* bevond zich nog altijd in de gevangenis en het gerucht liep, dat de Californianen zich tot een nieuwen aanval toerustten.

— De Californische bladen berigten de gevangenneming en het onthoofden van het beruchte rooverhoofd *Joaquim* en verscheidene zijner rotgezellen. De graanoogst zal 25 pCt. minder dan gewoonlijk opbrengen. Men hoort in Californië weder veel van moord en de uitvoering der lynchwet. Te Santa-Cruz aan de San Lorenzokreek waren nieuwe goudbeddingen ontdekt, als ook in Port-Oxford, aan de Umpqua rivier, Vijf personen verkregen aldaar dagelijks 1000 dollars goud. De levensmiddelen waren zeer duur, varkensvleesch 45 ct. per pond, De beurs toonde, ten gevolge der gunstigere berigten uit Europa, eene betere stemming.

ZEETIJDINGEN.

Aangekomen.

Brouwershaven 13 Sept. J. C. Schotel, J. van Beest Holle v. Batavia (n. Dordrecht). Koninkl: Nederl. Yach-Club, E. von Lindern, v. dito (n. Rotterdam.)

14. Cornelis Smit, D. O. van der Wall, v. Batavia (n. Rotterdam.)

19. Maria Elisabeth, K. J. Jonker, v. Akyab (n. Rotterdam.)

Hellevoetsluis 14 Sept. Java Packet, H. van der Meyden; Flora, A. Kooymans, beiden v. Akyab.

19 Johanna Louisa, E. L. Kerkstra, v. Samarang.

21 Jacatra, T. Ayton, v. Soerabaya.

Texel 11 Sept. Eengezindheid, K. Haasnoot, v. Swansea.

14 Java's Welvaren, D. Boelhouwer, v. Batavia. Nijverheid, G. F. Bus, v. Tjilatjap.

15 Willem de Clercq, J. Ouwehand, v. Batavia.

16 Zeemeeuw, H. L. A, Kayser, v. Pasoeroean.

17 Elisaheth Anthonia, J. H, Schippers, v. Batavia.

18 Vikingen, O. Toft, v. Akyab.

20 Buitenzorg, K. D. Bruining; Stad Schiedam. T. Wulp; beiden v. Akyab.

Vlissingen 13 Sept. Travancourt, Brown, v. Samar. (n. Antwerpen.)

19 Philotoxe, de Ruyter, v. Batavia (n. Antwerpen).

Vertrokken.

Brouwershaven 5 Sept. Stad Thiel. W. B. Dercks, n. Batavia.

6 Sara Lydia, B. van der Tak, n. Batavia.

Hellevoetsluis 3 Sept. Bato, W. F. Broeksmit, n. Londen. Vier Gebroeders, D. Vonck, n. Hartlepool, Hongkong, N. H. Keuker, n. Londen.

6 Klazina, D. W. Browning; Louisa Jacoba Johanna, B. C, Duurholts, beiden n. Hartlepool.

8 Henriette Elisabeth Susanna, A. Knappert. n. Londen.

8 Vier Gezusters. P. Verschuur, n. Londen.

10 Gerardus Jacobus, H, B. C. H. Ruysch, n. Hartlep.

11 Elisabeth, H. R, Bok; Edouard, J. M. Winter, beiden n. Londen.

15 Wilhelmina, J. C. van der Zweep, n. Batavia. Hellevoetsluis, W. J. Vos, n. Londen.

16 Johanna Cornelia, A. P. Achenbach, n, Londen.

27 Beurs van Rotterdam, W. C, Veenstra, n. Londen.

Texel 5 Sept. Cornelia, H. Visser, n. Liverpool.

7 Oud-Alblas, N. Kruymel n. Londen.

9 Ridderkerk, H. Noltée; Doctrina en Amicitia, P. Haagsma, beiden n. Londen.

10 Ystroom. N. D. Steenveld, n. Liverpool.

14 Hendrik Westers, R. J. Reinders, n. Londen.

21 Prins Hendrik, H. Smit, n. Londen.

Zeilklaar.

Hellevoetsluis: Madura, F. Draijer, n. Batavia. Samarang, D. L. Immink; Jacobus Martinus, J. Gagesteyn, beiden n. Londen.

Nieuwediep: Anjer, P. Esink, n. Batavia. Margaretha Johanna, M. Schou, n. Australië /?).

Vreemde Havens.

Londen 5 Sept. Jan Hendrik, de Jong, v. Banjoew., laatst v, Sheerness.

6 Vice-Admiraal Gobius, Zwart, van Rotterdam, in lad. n. Hobart-Town. Anna Margaretha, Ruhl, n. Sydney; vertrok 12 Sept. v, Deal. In lad.: Cornelia; Deinum, n. Melbourne.

7 Hugo Grotius, Glazener, v. Rotterdam, in lad. n. Geelong en Melbourne. Delta, Kunst, v. Amsterdam, in lad. n. Port-Philip. Wilhelmina Lucia, Carst, v. dito, in lad. n. Sydney. In lad.; Doelwijk, Zeeman n. Sydney.

1 Hongkong, Keuker, v. Rotterdam, in lad. n. Port-Philip en Sydney. Bato, Broeksmit, v. Dordrecht, in lad. n. Hobart-Town. Java, van Dam, n. Melbourne.

9 Hendrika, Reiniersen, n, Port-Philip; vertrok 12 Sept. v. Deal.

10 Oud-Alblas, Kruymel, v. Amsterdam, in lad. n. Port-Philip.

12. Doctrina en Amicitia, Haagsma, v. Amsterdam in lad. n, Sydney. Henriette Elisabeth Susanna, Knappert, v. Schiedam, in lad. n. Adelaïde.

13 Ridderkerk, Noltée, v. Amsterdam, in lad. n. Port-Philip.

Deal 2 Sept. Willem en Karel, Hansen, (v. Londen) n. Port-Philip.

4 Hendrik Jan, Wap, (v. Londen) n. Sydney.

Bij *Dover* 6 Sept. Stad Tiel, Derks. Rotterdam n. Batavia.

Bij *Hastings* 17 Sept. Wilhelmina, v. d. Zweep, van Rotterdam n. Batavia.

Bij *Singels* 5 Sept. Bezoekie, Schaap, v. Rott. n. Batav.

13. Ferdinand, Groot, v. Batavia n. Hamburg.

Bij *Wight* 18 Sept. Mary Hillegonda; Visser, v. Hartlepool n. Hongkong,

Plymouth 5 Sept. Amerika, Schuymer, (v. Amsterd./ n. Melbourne.

Bij *Falmouth* 8 Sept. Zeeland, de Winter, v. Amst. n. Batavia.

Queenstown 3 Sept. Emma, Mendez. v. Akyab; vertrok den 16den n. Amsterdam.

Bij *Scilly* 6 Sept. Hendrik Jan, Wap, v. Londen n. Sydney, Amerika: Schuymer, v. Amsterdam n. dito.

Cork 9 Sept. Hoop van Capelle, Forbes Browning, v. Akyab.

Liverpool 7 Sept, In lad. Nijverheid, van Strijen, n. Hobart-Town.

16 Johanna Catharina; Hjelmstrom, n. Singapore.

17 Maria, van Wijk, n. Batavia.

Swansea 6 Sept. Delft, de Kok, n. Ceylon.

Hartlepool 6 Sept, Vertrouwen, Pot; d'Elmina, Teengs, beiden n. Batavia. Mary Hillegonda, Visser, n. Hongkong.

18 Nova Zembla, Jansen, Oud-Nederland, Riepert, beiden n. Hongkong.

Rayan 30 Aug. Union, Laudom, n. Indiën.

Havre 12 Sept. Louis Cezard, Chatelain, v. Java.

16 Antjonette Cezar, Marin, v. Samarang.

19 Koning Willem II, Giezen, v. Akyab.

Barcelona 2 Sept, Aleer, Andrich, n. Java

Hamburg 18 Sept. Johan Cezar, Stortenbecker, v. Samarang.

Brake 30 Aug. Montesuma, Pfannkuche, v. Batavia.

New-York 24 Aug. Westward Ho, Johnson, v. Batav.
Fernambucq 7 Aug. Ceres, Smith, v. Sumatra.
Callao 28 Julij. Europa, Nolles, v. Californië, vertrok den 3den Aug. n. de Chincha-eilanden.

Scheepstijdingen.

Door de Nederlandsche Handel-Maatschappij zijn op 19 Sept. bevracht geworden de navolgende 3 schepen, als:

Voor Rotterdam: Generaal Baron van Geen, kapt. G. Rotgans, van Dordrecht.

Voor Amsterdam: Azia, kapt. C. Abrahamsz Jr.; Waalstroom, J. O. Wynmalen.

Schepen in Lading.

Rotterdam n. Batavia, Joan Melchior Kemper, J. C. Schaaf, n. Melbourne Australie, Maria Magdalena, F. H. Popken.

Amsterdam n. Batavia en Samarang. Wildeman, S. Berkelbach van den Sprenckel. n. Passaroeang, Henr. Geertruida, P. Buys Jr. n. Melbourne en Sydney, Alcyone, H. C. Haacke. n. do. en do. Bellatrix, A. P. Sandberg Jr.

Kort Handelsberigt.

Rotterdam, 23 September 1853.

Koffij. Blijft steeds in eene gunstige stemming verkeeren. Ordin. Java werd in de laatstgehouden veiling grif met $30\frac{1}{2}$ c. betaald, welke prijs thans de vaste marktwaarde is. De afloop der najaarsveilingen, zoowel in Amsterdam als Rotterdam, heeft ruimschoots de verwachting overtroffen; ook buiten 's lands heeft de afloop een gunstigen indruk gemaakt, hetwelk op den verderen loop van dat artikel eene gunstige uitwerking zal kunnen te weeg brengen.

Thee. De omzettingen in dit artikel blijven zich uitsluitend tot de behoefte bepalen; de markt verkeert echter in eene vaste stemming.

Suiker. De afloop der door de N. H. M. gehouden veiling op den 19 Sept., bestaande uit 60,614 kranjangs, is tegen verwachting minder willig geweest dan men voorzien had, circa $f\frac{3}{4}$ á $f1$ is alles boven de middelprijzen van Julij verkocht.

Rijst. In de prijzen van dit artikel zijn geene belangrijke veranderingen te vermelden. De vraag is evenwel verminderd, en alleen door de vastheid der houders werden verkoopen tot lagere prijzen verhinderd.

Sedert 1 Januarij tot 30 Julij zijn volgens officieele mededeelingen aangevoerd 8,803,630 k. en uitgevoerd 3,901,171 k.

De prijzen der Javarijst zijn als volgt:
ongep. Java $f8$ à $f8\frac{1}{2}$, gepeld $f8\frac{1}{2}$ à $f9\frac{1}{2}$, ongep. Tafel $f10\frac{1}{4}$ à $f10\frac{3}{4}$, gepeld $f11\frac{1}{2}$ à $f12\frac{1}{2}$.

Specerijen. In eene zeer goede stemming, doch zonder grooten omzet, hetwelk grootendeels moet toegeschreven worden aan de ophanden zijnde veiling van 29 Sept. Notenmuscaat. Nu en dan werden eenige ceelen afgedaan tot 230 c. voor No. 1. Men noteert Noten No. 1. 229 à 232 c. No. 2. 205 à 210 c. No. 3. 145 à 150 c. No. 4. 100 c. Foelie 210 à 210 c. Nagelen 46 à 48 c. Peper. Blijft steeds tot de vorige prijzen vraag vinden; men noteert voor gewone kwaliteit 25 à 26 c.

Gomelastiek tot verhoogde prijzen met levendigen handel.

Jap. Kamfer. Eenige omzettingen hadden plaats tot 71 à 72 c.

Tamarinde. Blijft tot $f8$ aan de markt.

Cubeben. Op 70 c. gehouden.

Radix Galanga. Met aanhoudende speculatievraag, men heeft $f16$ betaald, waarvoor intusschen te koop.

Rhabarber. Met zeer geringen voorraad, de prijzen zijn daardoor hooger te voorzien.

Huiden. De prijzen blijven bij eenige vraag voor consumptie tamelijk vast, doch ten gevolge van gebrek aan voorraad zijn geene belangrijke omzettingen bekend geworden.

Banca Tin. Eenige omzettingen. bedragende circa 2800 blokken hebben plaats gevonden tot $f72\frac{3}{4}$ à $f72$, echter is het moeijelijk onder $f73$ te koopen.

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Naar.*
Novemb.	5	Engelsch	Tree Treeder	M. Ischam	Glasgow	11 Junij	Singapore
»	—	»	Creole	J. P. Avery	Sydney	22 Aug.	»
»	—	Zweedsch	Cecilia	B. Hjarne	Adelaide	12 Oct.	Batavia
»	6	Engelsch	Asia	J. Newlandz	Manilla	1 »	Liverpool

Aangekomen Schepen te *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Van.*	*Datum.*	*Agenten.*
Novemb.	5	Nederl. Indisch	Koempoelmaas	Kamaloedien	Samarang	1 Nov.	D. N. Buys en co.
»	—	»	Naim Balhair	Sech Fagie	Pankal-Pinang	27 Oct	» »
»	—	Deensch	Valkerin	Stroudgaard	Kaap de G. Hoop	5 »	Paine, Stricker en co.
»	6	Nederlandsch	Rotterdam	Vis	Rotterdam	13 Junij	Reynst en Vinju
»	—	»	Straat Balie	Mulder	Texel	3 Aug.	E. Moorman en co.
»	—	»	Doggersbank	Jansen	Sydney	20 Sept.	B. Sanier, Suermondt en co.
»	—	»	Jupiter	Van der Mey	Melbourn	6 Oct	Haager en Schuurman
»	—	»	A. R. Falck	Van Duyvenbooden	Singapore	15 »	B. Kopersmit en co.
»	—	»	Geertruida Maria	Spiegelberg	»	16 »	de Weerdt Ruyl en co
»	—	»	Johanna Maria Christina	Nahmans	Port Jackson	22 »	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	Machmodie	Sech Goeweh	Muntok	26 »	Coulster.
»	—	»	Ellen	Levert	Samar	3 Nov.	John Pryce en co.
»	7	Nederlandsch	Amphitrite	Grim	Melbourn	7 Oct.	Haager en Schuurman.
»	—	»	Nederwaard	Meijer	Port-Philip	26 Sept.	
»	—	»	China	Appel	Liverpool	26 Julij	E. Moorman en co.
»	—	»	Rowallan	Botton	Melbourn	7 Oct.	Maclaine, Watson en co.
»	—	Nederl. Indisch	Maymoen	Said Kasim	Indramayoe	5 Nov.	
»	—	Nederlandsch	Jacoba	Boursewils	Samarang		de Weerdt, Ruyl en co.
»	—	»	stooms. Tjitarum		»		
»	—	Nederl. Indisch	Machmodie	Sech Sowab	Banka		Coulster
»	—	Nederlandsch	Zr. Ms. stooms. Batavia	kapt, lt./t zee v. d. Moore	Singapore		
»	—	Zweedsch	Maria Charlotte		»		Metzendorf, Wilmans en co.
»	8	Nederl. Indisch	Fathool Rachman	Said Asegaf	Banka		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia.*

Datum.		*Vlag.*	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Naar.*
Novemb.	6	Nederlandsch	Noord	Ruhaak	Soerabaya
»	—	»	Lucia Maria	Erftingh	Indramayoe
»	—	Nederl. Indisch	Oedjong Pandjang	Jong Kingian	
»	7	Fransch	Jessore	Chalis	Bordeaux
»	8	Nederlandsch	Emilie	v. d. Kolff	Soerabaya
»	—	»	Drie Gebroeders	Wilhelmie	Nederland
»	—	»	Generaal List	Lutjens	»
»	—	Bremer	Pauline	Riechert	Golf van Persie
»	—	Nederlandsch	Z. M. stooms. Onrust		Sambas

In lading liggende Schepen te *Batavia.*

Vlag.	*Namen der Schepen.*	*Gezagvoerder.*	*Bestemming.*	*Agenten.*
Nederlandsch	Johanna Maria Christina	Nahmans		Paine, Stricker en co.
»	Schelde	van Duyn		Maclaine, Watson en co.
»	Industrie	van Dyk	Port-Philip	B. Kopersmit en co.
»	A. R. Falck	van Duyvenbode		»
»	Prins Frederik der Nederlanden	Huidekooper	Cheribon	Tiedeman en van der Burg.
»	Stad Nymegen	Mellink	Samarang	»
»	Java Koerier	Reinets	Soerabaya	Adam en co.
»	Factorij	Jansen		Jacomettie en Landberg
»	Souburg	Evers		»
»	Kortenaer	van der Plas		B. Sanier, Suermondt en co.
»	Doggersbank	Jansen		»
»	Watergeus	Kramer		de Weerdt, Ruyl en co.
»	Geertruida Maria	Spiegelberg		»
»	Jacoba	Bourse Wils	Nederland	»
»	Rotterdam	Vis	Soerabaya	Reynst en Vinju
»	Nederwaard	Meyer		
»	Straat Balie	Mulder		E. Moormann & co.
»	China	Appel		»
»	Amphitrite	Grim		Haager en Schuurman.
»	Jupiter	van der Mey		»
Nederl. Indisch	Said Maskoor	Alie Mochamat	Soerabaya	D. N. Buys en co.
» »	stooms. Banda	Schmidt	»	B. Kopersmit en co.
» »	stooms. Macassar	Schippers	Padang	»
» »	stooms. Java	Batten	Singapore	Maclaine, Watson en co.
» »	Ellen	Levert		John Pryce en co.
» »	Djalsha	Samdoedin	Soerabaya	D. N. Buys en co.
» »	Kompoel Maas	Kamaloedin		»
» »	Maymoen	Said Kasim	Palembang	Coulster
» »	Naim Balhair	Sech Fagie	Soerabaya	D. N. Buijs en Co.
» »	Machmodie	Sech Soeway	Grissie en Soerabaya	Coulster
» »	Fathool Rachman	Said Asegaf		»
» »	Elmachlar	Said Molahaila	Soerabaya	»
» »	Djoeharie	Mohamat assiek	Pamanoekan	»
» »	Fidha Rachman	Sech Belfagie	Indramayoe	»
» »	Lachmodie	Said Sehak	Soerabaya	»
» »	Batavia	Tan Ingiok	Pekalongan	
» »	Kim Tiang Hoat	Oeij Pekaij		
» »	Walvisch	Said Alhadiet		
Engelsch	William Fisher	Caig	Singapore	Morgan, Melbourn en co.
»	Florida	New	Sydney	Hunter, Houghton & Co.
»	Rowallan	Botton		Maclaine, Watson en co.
Hamburgsch	Alfred	Homann	Rotterdam	Metzendorff, Wilmans en co.
Fransch	Nicolas Cezard	Dunot	Samarang	B. Sanier, Suermondt en co.
Amerikaansch	Daniel Webster	Besbie	Melbourne	Paine, Stricker en co.
Deensch	Valkerin	Strantgaard	Singapore	»
Zweedsch	Maria Charlotte			Metzendorf, Wilmans en co.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met het N. I. stooms. *Java:* de heeren *Sanders.* — *Thiel.* — *Carepiet.* — *de Graaf.* — *van Beusechem.* — Jaspers. — *Rive* ... *echtgenoot.* — *de de regent van Madioen en gevolg.* — *Z. M.* ...

Met het Ned. schip *Schelda: Z. M. troepen.*

Met het Ned. schip *Industrie:* de heeren J. *Marten.* — *F.* ...

Met het N. I. schip *Kim Tian Hoat:* de heer *Schal.*

Met het Ned. schip *Rotterdam:* de heeren *Scharten.* — *v. d.* ... *de Does en echtgenoot.* — *Rietberg.* — *van Weddingen.* — *M* ... *Jeekel en echtgrnoot.* — *Stam en echtgenoot.* — *Ernst en echtg* ... *Brouwer.* — *van Coevorden.* — Mejufvr. *ten Brummler.* — ... *Bart.* — *Schoute.*

Met het Ned. schip *Straat Balie:* de heeren *H. Cobet en echtg* ... *M. A. van de Venter.* — *Z. M. troepen.*

Handelsberigten.

Aanvoer.

Van Amsterdam per ned. schip *Straat Balie* kapt. Mulder ...
E. Moormann en co.
154,000 stenen. *N. H. M.*
140 arak. leggens. *v. Ommeren Rueb. en co.*
11 vn. azijn. 50 vs. boter. *agent.*
18 coll. manufact. *Busing Schroder en co.*
100 vs. boter. 25 hammen. 8 pot. rolpens. 10 vs. worst. 8 k... kerwerk. 50 vs. haring. 300 haring. in fless. *Kapt.*
50 arak. leggers. *Order.*

Van Kopenhagen via de Kaap per deensch schip *Valkrrien* ...
Strand gaard agent. *Paine Stieker en ca.*
1175 coll. staal. 50 ton. ijzer. Lading. voor Singapore.
6 vaten wijn. 4 kist. asperses. 4 do. beelden. *Order.*

Van Banca per ned. schip *Mochmoedie* gez. Sech abit S...
50 pic. trasie. gezagvoerder *en Gouvernements. goederen.*

Van Singapore per ned. schip *A. R. Falck* kapt. v. Duijvenb... gent. *B. Kopersmit en co.*
3450 ps. goenij zakken. *Order.*

Van Sijdneij per ned. schip *Doggers bank* kapt. Jansen agent. ... *Suermondt en co.*
790 souvereijns. *Order*

Van Australie per ned. schip *Jupeter* kapt. v. d. Meij agent, ... *en Schuurman*
$4/_2$ pijp. bier. *Agent.*

Van Australie per ned. schip *Amphitrite* kapt. Grim agent. ... *en Schuurman.*
24,000 metzelsteenen. $6/_2$ pijpen. bier. *Agenten*

Van Bandjermassing. per ned. ind. bark. *Kim Tianghoat* gez. ... Waij.
6 st. eur. fluweel. 4 balen. drills. 31640 boss. rotting. 280 ... malvika matten. 50 ps. katjang do. 100 pic. sintok basten. 17... rotting. hoeden *Gezagvoerder*

Van Hongkong per ned. schip *Industrie* kapt. J. van Dijk ... B. Kopersmit en co.
90 kamfer kisten. 102 balen koffij. 130 zakk. haver. 413 kiste... 48 do. chin. vuurwerk. 19 do. wijn. 564 balen peper. 87 ... divers. 7 vaten genever. 224 do. bier. 24 kistj. wijn. 15 ... tenten. 8 kn. str. hoeden. 150 do. thee. 100 roll. matte... pakk. divers. 13 kn. zijde. 357 coll. touwwerk. 2 kn. str. ... 50 do, chin. goederen. 9 do. zijde. 85 pakk. touwwerk *lad. b... voor Port-Philip.*

Van Manilla per ned. schip *Souburg* kapt. Evers agt. Jacomet... Landberg.
34 kn. manill. sigaren. *Order.*
4 do. idem. *Paine Stricker en co.*
70 do. idem. *E. Moormann en co.*
2 do. idem. *Morgan Melbourn en co.*
1 do. idem. *Metzendorff Wilmans en co.*
40 do. idem. *McEwen en co.*
23 do. idem. *Busing Schroder en co.*
6 do. idem. *C. Schultz.*
56 do. idem. *de Weerdt Ruyl en co.*
165 man. sigaren. 7 vn. wijn. 48 potten. olie. 100 do. be... pak 8 kn. man. sigaren. $197^{82}/_{100}$ pic, sapanhout. *... Dyce en co.*
6 potten beschuit. *Agenten.*

Van Rotterdam per ned. schip *Schelde* kapt. P. van Duijn, ... MacLaine Watson en co.
311098 ℔. kolen. 25 kn. opium. *N. H. M.*
500 keld. genev. *v. d. Does.*
200 vs. boter. *Order.*
100 vs. boter. *Sanier Suermondt en co.*
$150/_1$ en 50 arak legg. 10 kn. 25 vs. provis. 2 kn. koperwer... *Ommeren Rueb en co.*
3 kn. manufact. *de Weerdt Ruyl en co.*
2 do. do *Bahre en Kinder.*
4 vn. portwijn. *Anderson Tolson en co.*
1 kistj. zilverwerk. 2 kn. mineraal water *J. H. Peter.*

Van Bandjermassing per ned. schoener *Koempoelmaas* gez Ka... dien.
93750 ℔ steenkolen. *Gouvernement.*
350 pic. rotting. 3935 ps. malvika matten. 350 do. kadjang ... *Gezagv.*

Van Pankal Pinang per ned. ind. bark *Naim Balhair* gez. Achmat bin Oemar Fagie.
8095 schuitj. tin. *Gouvernement.*

Uitvoer.

Naar Indramaijoe per ned. schip *Lucia Maria* kapt. Efti...
3991 pic. suiker. B. *Sanier Suermondt en co.*
80 do. rotting. *Tiedeman en v. d. Burg.*
23 coll. Meubelen. en huis raad. *Bahre en Kinder.*

Naar Nedrland. via Soerabaija per ned. schip *Noord* kapt. R...
675 schuitjes tin. 120 pic. rotting. *N. H. M.*

Naar Nederland. via Soerabaija per ned. schip *Emelie* kapt. ... der Kolf
486 schuitj. tin. 60 pic. rotting. *N. H. M.*
en Gouvernements goederen.

Naar Rotterdam per Hamb. schip *Alfred* kapt. J. Haman...
50 pic. rotting. 3722 do. suiker. 30 do. rotting. 837 ps. buffe... 962 do. buffelhuiden. 388 pic. koffij. 32 do. paarlmoer. 2 do. ... pad. 3 kisten lakwerk. 3 do. thee. 105 ps. buffel. hoorn. ... *en Schuurman.*
1 kt. kramerijen. *Busing Schroder en co.*
65 pic. langs peper. 120 do. rijst. *Metzendorff Wilmans en c...*

Naar de Golf van Perzie per Brem, schip *Pauline* kapt. Rie...
6945 pic. suiker. 3100 ps. beschadigde. goenij. zakken. *Ander...*

Naar Cheribon en Pecalongan per ned, ind. schip *Oeij Sinj...* Oeij Je.
2 kn. boeken. *van Haren Noman en Kolff.*
2 kn. bier. 1 do. azijn. 1 blik koek. 3 vs. boter. 1 pak man. ... *Kopersmit en co.*
2 vatj. crepe kruid. 2 kn. azijn. 2 do. 2 vn. get. bier. 1 kt. ... 1 do. sla olie. 1 keld. genev. 1 do. provis. 1 vat roodewijn. ... boter. 1 blik meel. 2 kn. rhijnwijn. 4 md. min. water. ... sokken. 1 kt. kramerijen en modewaren. 2 do. lampen en ... werk. 1 do. suikerwerk. 2 do. vrucht. op water. 2 md. aa... *John Pryce en co.*
1 vat bier. 2 kn. provis. 1 md. rhijnwijn. 2 mn. madera. 2 ... selwater. 2 kn. holl. azijn. 16 do. bier. 4 do. wijn. 1 kt. cogn... bier. 2 mn. portwijn. 1 kt. papier. 5 mn. seltsrewater. 2 ... olie. 1 do. azijn. 2 keld. genever. 1 md. rhijnwijn. 4 do. ... *v. d. Biesen en Zoon.*
1 kt. man. sigaren. 4 vn. roodwijn. 5 kn. provis. 40 pic. ... kn. wijn. 1 vt. azijn. 1 steen machin. 1 kist. boeken. 2 ... versen. $21/_1$ led. legg. *Paine Stricker en co.*
2 kn. wit katoen. 1 do. ong. do. 1 do. naai garen. 1 baal ... 3 katj. en 39 kn. thee. 3 pakk. zijde stoffen. *Gezagv.*

SOCIETEIT DE HARMONIE.

Thé-dansant, op Dingsdag den 15den November aanstaande, ... ten 8 ure.

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUIN...